[illegible]KAS

LIV, NO. 53 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. TREČIADIENIS - WED., RUGPIŪTIS - AUGUST 20, 1969 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221 10 CENTŲ

Kinų - rusų susidūrimų priežastis gali būti Amerika

Jos flirtas su Kinija ir satelitais — didžiausia Rusijos baimė

Kom. Kinijoj sukelats aliarmas, kad Sovietai vėl puldinėja Kinijos teritoriją Sinkiango-Kazachstano pasieny. Maždaug tose pačiose vietose, kur būta susidūrimų pereitą pavasarį. Po dviejų dienų tylėjimo (ir tai įtartina), prakalbo ir Maskva. Tik nė viena pusė neprisipažįsta prie pirmojo šūvio — kaltę verčia antrajai pusei. Apie aukas veik nekalbama, nes jų ir būti daug negalėjo, nes kinai tame pasieny kariuomenės neturi, tik silpną pasienio miliciją.

Paskutinis susidūrimas yra buvęs ten pat vos tik pasaulio komunistų suvažaivimui Maskvoje prasidėjus. Pirmasis šūvis galėjo būti tada Maskvos, nes tam suvažiavimui reikėjo turėti daugiau naujos medžiagos kaltinti Kiniją esant pasinešusią imperializmo keliu. Vakaruose taip ir buvo išsiaiškinta.

Įvykis buvo staigmena

Šį kartą panašus dalykas jau kiek nustebino, nes prieš kelias dienas abi pusės pranešė, jog Chabarovske nuo birželio vidurio vykęs rusų - kinų pasitarimas dėl plaukiojimo reguliavimo pasienio upėmis (Amuro baseinas) pasibaigė pasiekęs kai kurių susitarimų ir nutarta neilgtrukus vėl susirinkti. Vakariečiai buvo padarę išvadą, kad susidūrimų pasieniuose nebelauktina.

Bet vieta reikšminga . . .

Susidūrimai vakariniame Kinijos gale vyksta maždaug toj vietoj, per kurią nuo Alma Atos -Semipalatinsko geležinkelio yra atvesta geležinkelio šaka iki Kinijos sienos (pradžia prie Balkašo ežero Kazachstane). To geležinkelio statyba buvo sutarta medaus mėnesio laikais, kada Maskva organizavo savo įsikūrimą Kinijoj. Rusai savo dalį greit pastatė ir paskutinę stotį pavadino Družba (draugystė), bet kinai suprato ir projekto pavojų (geležinkelis atidaro rusams kelią į Kinijos vidurį ir urano rūdos laukus) ir savo dalies statyti nepradėjo. Toje pat erdvėje yra ir Kinijos atominių ginklų bandymų įrengimai. Spėjama, kad ten gali būti slepiamos ir kai kurios Kinijos atominės bombos bei raketų smaigaliai.

Pereito pavasario susikirtimai prie Ussuri upės Mandžiurijoj Maskvai daug planų sumaišė ir daug pinigų bei darbo jėgos iš civilinės gamybos nutraukė į karinę, nes per tuos kelis mėnesius įvyko stiprių karinių jėgų telkimai Sibire. Veik visi didesni aerodromai platinami naujais takais kariniams bombonešiams, Vladivostike esą jau bent 100 povandeninių rusų laivų požeminiuose bunkeriuose, rytiniame Mongolijos šone sustatytos raketos su atominiais smailgaliais. Prieš rusus stovinti kinų kariuomenė skaičiumi yra didesnė, bet ginklais ir susisiekimo priemonėmis daug silpnesnė.

Jei karas užsidegtų pačiuose rytuose, rusams tiekimas sudarytų daug problemų, todėl jiem daug patogiau, kad jis prasidėtų nuo Vidurio Azijos, jeigu jau jis pasidarytų neišvengiamas. Apie tą karą yra daug nuomonių. Iš Kinijos skleidžiama mintis, kad jis bus greit, nes Rusija jo būtinai norinti. Juo greičiau, juo jai geriau. Vakaruose niekas karo nenori, bet linkstama manuti, kad jis bus Azijoje, jeigu jis turi greit būti.

Priežastis — Washingtonas?

Paskutinio susidūrimo prie Sinkiango - Kazachstano sienos priežasties galima ieškoti ir paskutinėse Washingtono - Kremliaus varžybose Azijoje ir Europoje. Varžybų iniciatyva išėjo iš Washingtono.

Pirma, išvykdamas Azijon neva naujos doktrinos skelbti, prez. Nixonas padarė draugišką mostą Kinijos link: atšaukė draudimą vykti į Kiniją mokslininkams, studentams, gydytojams ir žurnalistams; iš užsienių grįžtantiems amerikiečiams dabar jau leista atsivežti 100 dol. vertės kom. Kinijos gamybos prekių. Po poros savaičių paskelbta, kad norima JAV - Kinijos ambasadorių nutrauktų pasikalbėjimų atnaujinimo Varšuvoje ar kur kitur.

Antra, grįždamas iš Azijos, prez. Nixonas sėkmingai įsibrovė per Rumuniją į Rusijos kiemą.

Derybų vėl nėra

Ką tai reiškia ir kur tai veda? — Kremlius turi surasti bent apytikrį atsakymą. Bet reikia laiko, kol pasiseks šiek tiek susivokti kaip toliau tvarkytis. Tam laikui laimėti ir padarytas mažas brundėjimas prie Kinijos sienos, kad būtų pagrindo priminti Azijai, jog su ja susidėti pavojinga. Rugpiūčio 15 turėję prasidėti Rusijos - JAV pasitarimai dėl atominio raketinio ginklo įšaldymo neprasidėjo, nes Maskva pirma nori būti tikra, kad prez. Nixonas į jos kiemą daugiau nelandžios. Tos rūšies baimę Maskvai įvarė pats prez. Nixonas, kai V. Vokietijos kanclerio K. Kiesingerio vizito proga buvo pasakyta, jog joki Maskvos priekaištai negalės sulaikyti Washingtono nuo draugiškų santykių plėtimo su R. Europos kraštais. Pagal iki šiolinę Kremliaus politinę dogmą, tokias intencijas turinti valstybė yra labai didelis Rusijos priešas.

Tokiame kontekste atsimintinos ir sustiprintos Rusijos pastangos traukti Japoniją savo pusėn, nors ji dar nėra pasirašiusi su Japonija taikos sutarties. Japonų vizitai numatyti dar šiais metais Maskvoje, kur jie patirs didelį spaudimą dėtis į prieš Kiniją nukreiptą bloką. Bet Japonija pigiai į Maskvos glėbį nekris.

— **Kanados - Kinijos derybos** dėl diplomatinių santykių užmezgimo vyksta Švedijoj jau kelintas mėnuo, bet susitarti dar nepasisekė. Kinai nori, kad Kanada pripažintų, jog Taiwano sala priklauso Kinijai. Tokio reikalavimo Kanada negali patenkinti, nes tai išeina iš jos kompetencijos ribų. Todėl arba reiks nutraukti derybas, arba Kinija atsisakys savo reikalavimo.

— **Izraelis prašo Amerikos** parduoti jam dar šimtą karo lėktuvų. Prašymas dar nesvarstytas.

— **Amerikiečiai Vietname atnaujino** seną taktiką — vietoj laukę priešo užpuolimų savo bunkeriuose ir užtvarose, vėl iščjo į džiungles jo ieškoti ir naikinti.

— **New Yorko Blue Cross** leista pakelti mokesčius vidutiniškai 43,3 procento. Meras Lindsay ir kiti jo vietos siekią kandidatai kelia teisme bylas, kad pakėlimo procentas būtų sumažintas. Gubernatorius tvirtina, kad toks pakėlimas reikalingas, nes kitaip Blue Cross subankrutuosiąs. Teisme jis turės įrodyti, kad iš tikrųjų taip atsitiks.

— **Dr. Blaibergas, išgyvenęs 19 su puse mėnesių su svetima širdim, mirė P. Afrikoj Capetown ligoninėj. Tai antras širdžių perkėlimo pionieriaus dr. Barnardo pacientas. Bet pirmas pasauly tiek ilgai išgyvenęs. Mirties priežastis: organizmas atmetė svetimą audinį.**

— **Karinga bedievė O'Hair** įteikė tesimui prašymą, kad būtų uždrausta asgronautams skraidant erdvėse transliuoti žemei religiją primenančius pasisakymus ar ištraukas iš Šv. Rašto. Jos prašymą Texas valstijoj svarstys federalinis teismas.

— **Nuo Berlyno gėdos sienos** pastatymo (jau 8 metai) iš Ulbrichto Vokietijos į vakarus perėjo 254,181 asmuo. Iš tų 126,911 asmenų perėjo su leidimais, gi 127,276 asmens pabėgo pavartoję visokias progas ir priemones. Kiek bebėgdami žuvo, žino tik Ulbrichto statistika, bet ji neskelbiama.

— **New Yorko Transit Authority,** kuri tvarko susisiekimą autobusais ir požeminiais traukiniais, finansinius metus baigė su 120 mil. dol. nuostolių. Paleistos kalbos, kad bus pabrangintas važiavimas 5 centais už bilietą. Meras Lindsay suriko, kad tai melas. Bet kaip gi kitaip jis gali sakyti, jei greit mero rinkimai, o jis savo partijos atmestas kandidatas.

— **JAV naminio urano pramonė** planuoja didelius gręžimus, kad įsitikintų, kiek tos brangios rūdos dar gali būti tose vietose, kur jos buvimas yra žinomas. Gręžimai bus vykdomi 109 milijonų kvd. pėdų plote. Tam reikalui numatyta išleisti 178 milijonai dol. Daugiausia urano rūdos dabar įsivežama iš Kanados.

Riaušės Ulstery — senų ginčų liekanos

Britai už reformas, airiai nori skirtis

Belfastas. - Š. Airijos (kartais Ulsteriu vadinama) katalikų ir protestantų vardu dabar vykstančios riaušės Belfasto ir Londonderry miestuose išsigimė į beprotybę, todėl nenorom skverbiasi mintis, kad kas nors čia siekia kitų tikslų, negu katalikų teisių su protestantais sulyginimo. Niekas, rodos, tai griovimo ir deginimo stichijai nevadovauja, tačiau diena iš dienos naktis iš nakties ji plečiasi planingai iš vienos miesto dalies į kitą, viską pakeliui naikindama.

Kas tie "karžygiai"? Avangarde televizijų kameros mato tik dūkstantį jaunimą, daugiausiai vidurinių mokyklų amžiaus. Bet vadai nežinomi. Kokie ginklai? Verdanti smala, padegamosios medžiagos, dabar jau atsirado ir šaunamieji ginklai. Dalis tų ginklų atkreipta į policiją, kita dalis skirta namams, fabrikams, krautuvėms deginti.

Maištavimas prasidėjo pereitą rudenį, bet tada buvo žinomi vadai ir tikslai — katalikų mažuma išėjo reikalauti lygių teisių su protestantų dauguma. Nuo to laiko savivaldos organai, Londono spaudžiami, pradėjo planuoti reformas, kurios tikrai ten reikalingos. Bet šį kartą niekas apie reformas neužsimena — visas tikslas yra tik beprotiškas siautėjimas. Nėra abejonės, kad šį kartą kovos vyksta ne tarp katalikų ir protestantų, bet airių kova prieš Angliją už Š. Airijos įjungimą į Airijos respubliką. Apie tai labai aiškiai kalbėjo pereitą šeštadienį Amerikos airių vadai, suorganizavę demonstracijas New Yorko gatvėse. Ir riaušių organizatoriai yra ne kas kitas, kaip slaptoji teroristinė organizacija Airių Respublikos Armija, kurios veikla uždrausta pačioje Airijoje.

Airijos vyriausybė Dubline niekada nėra atsižadėjusi Š. Airijos, ją laiko savo žeme. Ir dabar ji pasakė, kad riaušių priežastis yra Airijos padalinimas. Ji tuojau pasiūlė Londonui trijų tarpsnių veiklos programą. Pirma, Airijos ir Anglijos kariniai daliniai kartu įeina į Š. Airiją riaušių sustabdyti. Paskui jų vietą užima J. Tautų atsiųsti daliniai tvarkos daboti. Ir trečia, Anglijos bei Airijos vyriausybės pradeda pasitarimus Airijai sujungti. Anglija pasiūlymo nepriėmė, bet Airijos užsienio reikalų ministeris atvyko į New Yorką apsidairyti, kaip į šitą visą bylą būtų galima įvelti Jungt. Tautas. (Dabar jau žinoma, kad S. Taryba prašoma pasiųsti tvarkos saugotojus, bet Anglija balsuos prieš ir taip čia reikalas pasibaigs).

Belfasto savivaldos organai gerai žino, kad jų laukia sunkios dienos, nes jei fanatikų turi katalikai, tai dar daugiau jų pas protestantus. Jų vadui kunigui Ian Paisley katalikas ir velnias yra tas pats — abudu naikintini be pasigailėjimo Dar blogiau, kad protestantai išsiaiškino, jog civilinių teisių reikalavimai katalikams yra tik priedanga siekti Airijos suvienijimo, todėl jie aistringai ėmė rūpintis, kad tai niekad neįvyktų. To jie pasiekė 1920-21 metais, kai Airija gavo nepriklausomybę. Pasilikimas su Anglija buvo išspręstas balsavimu. Jei klausimas būtų sprendžiamas balsavimu, taip paliktų ir dabar, nes vienam katalikui yra du protestantai.

Nauji ženklai JAV-Vengrijos santykiuos

Žingsniukai tuo tarpu labai atsargūs

Washingtonas. — Dar vienas prez. Nixono žingsniukas besibraunant į Rusijos kiemą Rytų Europoj. Šį kartą Vengrijos fronte.

Santykiai su Vengrija buvo labai įsitempę 1956, kada Chruščevas okupavo Vengriją ir užsmaugė sukilimą. Po dešimties metų JAV ir Vengrija sutarė savo atstovybes pakelti iki ambasadų laipsnio. Tai buvo ženklas, kad Vengrija nori pradėti artimiau bendrauti. Nebe abiejų pusių susitarimo buvo "užmiršta", kad kard. Mindszenty gyvena JAV ambasadoje.

Dabar vėl pranešta apie naujus susitarimus, iš kurių tik keturi skelbiami.

Pirma, vengrai steigia New Yorke savo prekybos atstovybę ūkiniams santykiams su JAV plėsti. Dabartinė abiejų kraštų metinė prekių apyvarta pasiekia tik 15 mil. dol.

Antra, JAV ir Vengrijos ambasadų personalas pakeliamas iki 32 asmenų. Paprastai į diplomatinį atstovybių personalo dydį kita valstybė nesikiša, bet taip padarė Vengrija tuojau po sukilimo, ir taip liko iki šiol. Matyt, kad Vengrijai ir dabar tos tikriausiai ano laiko rusų užmestos praktikos nepatogu kratytis.

Trečia, bus pradėtos mokėti JAV socialinio draudimo pensijos tiems vengrams, kurie tą teisę įsigijo gyvendami Amerikoj, bet vėliau grįžo Vengrijon. Tokių asmenų esama apie 300.

Ketvirta, padarytas naujas susitarimas dėl skolos baigimo mokėti už daiktus, kurie Vengrijai buvo duoti tuojau po karo likviduojant JAV karinį turtą Europoje. Daugiausia tai buvo susisiekimo priemonės ir kiti nekariški daiktai. Vengrija tą skolą mokėjo savo valiuta, kuri buvo sunaudojama atstovybės reikalus aprūpinant Budapešte. Dabartinis susitarimas liečia naujo santykio nustatymą tarp dolerio ir vengrų piniginio vieneto. Vengrai skolą moka, bet pamažu. Prie privačių asmenų skolų mokėjimo dar neprieita.

Po pasigyrimų slepia nusivylimą

Ammanas. — Palestinos arabų teroristinis - partizaninis sąjūdis pradeda nusivilti tais arabų kraštais, kurių vadai skatino tokį sąjūdį organizuoti, bet vėliau nuo savo pažadų pradėjo trauktis atgal. Dabar jau jie prikaišiojo, kad Egiptas ir Jordanas esą susirūpinę tik 1967 m. prarastų žemių atgavimu, bet ne Izraelio sunaikinimu. Sąjūdžiui gi rūpi sunaikinti Izraelio valstybę ir jos vietoj įkurti žydų - arabų federacinę valstybę.

"Mes esame vieni", — sako vienas iš sąjūdžio vadų. "Bet mes manom, kad mūsų sąjūdį pradeda suprasti arabų liaudis. Mes esam daug populiaresni, negu jų vyriausybės. Joks arabų vadas dabar nieko svarbesnio negali daryti su mumis nepasitaręs".

Tai, be abejo, pompastiškas pasigyrimas. Tiesa, kad jie savo teroristine veikla padaro Izraeliui nuostolių, bet iki šiol nepajėgė sugriauti jų diplomatinės bazės, kad Izraelis turi būti kur jis yra ir toks, koks jis yra. Ir arabai turi tai pripažinti, nes pasaulis tokį Izraelį jau seniai yra pripažinęs, Jei arabai nori kito karo, Izraelis yra pasirengęs jį panaudoti savo diplomatinei tezei dar kartą sustiprinti.

ČEKOSLOVAKIJOS OKUPACIJOS PIRMOSIOS METINĖS

Nepasiduodąs čekų studentas su tautine vėliava virš okupuojančių rusų tanko prieš metus

Prieš metus Pragos studentai galėjo užšokti ant rusiško tanko ir ten iškelti Čekoslovakijos vėliavą. Šalia stovėjęs kitas tankas tada dar nedrįso šaudyti. Metams praėjus, padėtis pasikeitė studentų ir jų užnugario nenaudai: šį ketvirtadienį į čekus slovakus gali pradėti šaudyti ne tik okupantai rusai, bet ir jų pačių kariuomenė bei policija, jeigu kas išdrįs išeiti dideliu būriu demonstruoti už Čekoslovakijos laisvę.

Pasaulis visus metus buvo maitinamas gandais, kad iki okupacijos metinės sukakties Maskva ištrauks kariuomenę, nes Čekoslovakijos okupacija jai daug bėdos pridarė viduje ir užsieny. Deja, gandai nepasitvirtino, nes ir po Dubčeko grupės atėjusi Husako grupė Maskvai iki šiol nepajėgė įtikti. Maskva norėjo iš Husako, dar geriau iš kompartijos viršūnės, išgauti Brežnevo doktrinos pripažinimą, bet jis to nepadarė nė pasaulio komunistų suvažiavime Maskvoje, nė namie. Jis daugiau nieko nesako, tik kartoja ir kartoja, kad Čekoslovakijos interesai reikalauja taikos su Rusija. Todėl jis prašo tautą netriukšmauti, nes dabar tai labai pavojinga.

Spėliojama, kad Husakas bus išprievartautas okupacijos metinėse, kad tą dieną čekai - slovakai bus priversti dėkoti Rusijai už jų išgelbėjimą nuo "imperialistų vergijos". Dar šį pirmadienį atsirado gandas, kad okupacijos metinių proga Čekoslovakija bus įjungta į Rusiją taip, kaip tai buvo padaryta su Lietuva, Latvija ir Estija.

Kaip tai begalima padaryti dabar, kada ir Rumunijos vavodybė paskelbė atsisakysianti sustingusių ir pasenusių dogmų ir eisianti "humaniškojo socializmo" keliu? Kada visa Čekoslovakija dega pasyvios rezistencijos ugnimi? Nejaugi reikės dar kito tokio nusikaltimo sovietinio režimo galui paskubinti?

Pogrindis Čekoslovakijoj yra didelis, ir tik jis galės padėti tą gėdos dieną išgyventi ramiai. Tautai duotos raštiškos instrukcijos kaip tą dieną elgtis. Pagrindinis dėmesys yra skirtas budrumui — saugotis provokatorių kaip ugnies. Įtariama, kad maskviniai kvislingai gali bandyti išprovokuoti antirusiškas demonstracijas, kad ta priedanga būtų galima paskui reikalauti didesnių represijų. Pogrindis nuo šitokios politikos atsiriboja. Pogrindis ragina savo nepasitenkinimą rodyti šitokiu būdu: rugpiūčio 20-21 boikotuoti viešojo susisiekimo priemones, krautuves, teatrus, kinus, restoranus. Darbovietėse prašoma 12 val. nutraukti darbą 5 minutes.

Jei kas planuojama daugiau, apie tai spausdintais lapeliais nepranešta. Bet rusų ir Čekoslovakijos kariuomenė bei policija yra parengta prie masinių demonstracijų neprileisti.

Užkalbino Maskvą dėl Berlyno

— Ar rusai pasirengę mažinti įsitempimo priežastis Berlyne? Tuo klausimu norėdami ką nors patirti, prancūzai, anglai ir amerikiečiai pasiuntė rusams laiškus, siūlydami visų keturių pusiau oficialius pasitarimus tam reikalui aptarti. Tuo pat metu, kai didieji tarsis, siūloma ir abiejų Vokietijų vyriausybes paraginti pradėti panašaus pobūdžio pasitarimus.

Tą bandymą vakariečiai sugalvojo atsiminę, kad neseniai Sovietų Gromyko yra pasakęs, jog Maskva pasirengusi aiškintis dėl Berlyno su kitais Potsdamo sutarties dalyviais. Antras akstinas kalbėtis dėl Berlyno gali būti ir didelis Rusijos noras sušaukti Europos konferenciją naujai saugumo tvarkai sutarti. Bet daug vilčių neturime, kad Sovietai taip lengvai pradėtų užleidinėti jau seniai paimtas pozicijas. Gi Berlyno pozicija jiems svarbiausia iš svarbiausių. Vakariečiai ir laiką tam reikalui parinko labai blogą

Bažnyčios misija šiais laikais – socialinė?

Brazilijoje įtampa tarp Bažnyčios ir vyriausybės

Iš visų šakotų Bažnyčios misijų šiais laikais atrodo aktualiausia socialinėj srity — stengiantis lyginti santykį tarp neturinčių ir perdaug turinčių.

Jungtinės Valstybėse neturėjimo ir perdaug turėjimo atstovais virto rasės — juodieji ir baltieji. Čia nukrypus ir kai kurių kunigų veikla. Pietų Amerikoje labiau nei kitur neturėjimo ir perdaug turėjimo atstovais yra bežemiai ir multidvarininkai. Ten daug kur Bažnyčios atstovai yra išgirdę popiežių enciklikas, atsistojo bežemių bei darbininkų pusėje ir skelbia reikalą išlyginti socialinę prarają tarp neturinčių ir perdaug turinčių. Kiek tai sunki ir aštri kova, rodo įtampa tarp Bažnyčios atstovų ir dabartinės vyriausybės Brazilijoje.

★

Recife, Brazilijoje, neseniai buvo iškilminga didelė procesija. Laidojo kunigą Henrique Pereira Neto, sociologijos dėstytoją ir Olindos bei Recife arkivyskupo Camoros artimą bendradarbį. Laidotuvės nebuvo paprastos, nes kunigas Neto buvo rastas pakartas ant medžio prie Recife universiteto su trim šūviais galvoje.

Kas jį nužudė? Arkivyskupo Helder Pessoa Camoros kalba aiškiai rodė, į kur jis taiko. Jis kalbėjo, kad Brazilijos ultrakonservatyvusis elementas tariasi turįs misiją "išgelbėti Vakarų krikščionišką kultūrą". Priminė, kad nuo jų rankos žuvę jau 30 asmenų.

Spėjama, kad kun. Neto nužudė teroristinė organizacija, vadinama "Komunistų medžioklės komanda". Jos nariai esą ultrakonservatyvieji asmens kariuomenėje.

Spėjama, kad tos pačios grupės keturi asmens apšaudė ir paties arkivyskupo būstinę. Prieš tai jos sienose buvo iškipinti skelbimai "komunistas", "išdavikas".

★

Įtampa tarp Bažnyčios atstovų ir karinės vyriausybės stiprėja nuo to laiko, kai gruodžio mėn. valdžią perėmė dabartinis prezidentas Artur de Costa e Silva.

Arkivyskupas Camora kovai prieš socialinę neteisybę suorganizavo socialinių reformų sąjūdį "Akcija, teisingumas, taika". Gruodžio mėn. jis apkaltino vyriausybę "nacizmu" ir "fašizmu", paneigusiu asmens teises. Vyriausybės organai atsiliepė, kad kunigai imasi "subversyvinės akcijos", ir prasidėjo suiminėjimai.

Kovo mėn. Rio de Janeiro policija įsiveržė į vyskupų konferencijos būstinę ir suėmė Tibor Sulik, Brazilijos katalikų darbininkų sąjungos pirmininką ir Brazilijos vyskupų "Akcijos, teisingumo, taikos" direktorių.

Balandžio mėn. Recife religinės akcijos vadų konferencija paskelbė pareiškimą, kuriame kritikavo trijų prancūzų kunigų suėmimą dėl "subversyvinės veiklos". Konferencijos būstinė taip pat buvo apšaudyta.

Gegužės mėn. Sao Paulo buvo suimtas pasaulietis veikėjas Mario Calvalho, suorganizavęs šiame mieste minėto sąjūdžio skyrių.

★

Ne visi ir kunigai eina su vyskupais. Crateus vyskupijos kunigas ir generalinis vikaras Jose Maria Bonfim buvo vyskupo atleistas iš pareigų, kada jis atsisakė vykdyti kunigų tarybos nutarimus. O pats vyskupas Antonio Fragoso nepopuliarus tarp dvarininkų, nes yra taip pat žemės reformos šalininkas ir savo bažnytines žemes atidavė kooperatyvui, kurio nariais yra 121 šeima.

Įtampa tarp Bažnyčios ir vyriausybės naudojasi komunistai.

Lilija Šukytė, Metropolitan operos solistė. Nuotr. V. Maželio

KUR SAVO JĖGAS RODO AMERIKOS KUNIGAI

Jungtinių Valstybių aktyvių kunigų veikla veržiasi į socialinę kovą už juodųjų teises, dabar dar labiau į kovą už "taiką". Tam vartojamas ir smurtas.

— **Chicagoje,** drauge su 18 suimtų už naujokų ėmimo būstinės padegimą, yra du karmelitų kunigai ir vienas klierikas. Visi ne vietiniai, o atvykę iš Milwaukee, Ontario.

— **Washingtone** lankėsi Baltimorės Rimsone penkių delegacija protestui prieš persekiojimus P. Vietname. Tarp jų buvo du kunigai iš Bostono.

— **Milwaukee** 12 buvo nuteisti už naujokų ėmimo būstinės padegimą. Tarp jų 5 kunigai, atvykę iš Mass., N. Hampshire, Minneapolio ir kt.

— **Clevelando** vyskupijos The Catholic Universe Bulletin rašo, kad katalikiškose mokyklose atsiranda religijos dėstytojų, kurie aiškina, kad sekmadieniais nebūtinas dalyvavimas mišiose.

—**Washingtone** į chemijos laboratoriją įsiveržė 9 protestui prieš jos panaudojimą karo reikalam. Tarp jų buvo vienas kunigas iš Clevelando.

"BANDITIŠKAS AKTAS"

Jauna latvių pora iš Amerikos š. m. liepos pradžioj, besilankydama Rygoj tapo ištikta nemalonumo. Jiems tai atsitiko greičiausiai todėl, kad nebuvo susipažinę su įspėjimais vykstantiems į tenai, ar tų įspėjimų nepaisė. Nemalonumas įvyko jau išvykstant. Ten — irgi ne taip, kaip kitur — ne tik atvykstantieji, bet ir išvykstantieji turi praeiti pro muitinės kontrolę, kuri vaikosi ne tiek daiktų, kiek "popierių", tai yra, politinės kontrabandos.

Šios latvių poros atveju kontrolieriai greičiausia jau buvo paakinti, ko ieškoti ir ko žiūrėti. Iškrėtė žmonos rankinuką, nors paprastą rankinuką nekrato. Šiame rankinuke rado Rygoj gyvenančio latvių socialdemokratų veterano Fr. Menderio rašinį memuarus?)... Tai buvo rašinys, kurį buvo įdomu gauti latviams socialdemokratams egzilams užsieniuose, bet kurį rusų bolševikų režimui buvo visiškai "neįdomu" išleisti. Rašinys buvo paimtas, o bandžiusieji jį išvežti suimti, jiems grėsė kelti bylą už "šnipinėjimą". Pagaliau buvo išleisti, bet turėjo atsiprašyti, prisipažinti nusikaltę, teisintis buvę sukurstyti ir pasakyti, kas, būtent, juos "pakurstė atlikti tokį banditišką aktą" (t. y., kas prašė atvežti tą rašinį)... Dar nežinia, kas bus to rašinio autoriui. Jis jau 80 m. amžiaus, neva gaunąs pensiją. (Elta).

LILIJA ŠUKYTĖ BAVARIJOS OPERŲ FESTIVALYJE

Vokiečių spaudos balsai

Lilija Šukytė angažuota 6 mėnesiam Bavarijos teatro operų festivaliui. Angažuota ir daugiau užsieniečių: amerikiečių, italų, austrų. Po Mozarto komiškos operos, rokoko stiliaus, "Cosi fan tutte" visa vokiečių spauda atsiliepė entuziastiškai apie premjerą. Lilijai Šukytei teko ypačiai apsčiai entuziastingų žodžių.

Sueddeutsche Zeitung liepos 16, dar prieš pat spektaklį, informavo apie operą, dainininkus. Apie Šukytę:

"Visa, ką darau, yra nauja", laikraštis pakartoja žodžius Šukytės, "jaunos kanadietės, soprano, kuri šiandien Muenchene debiutuos Fiordilligi rolėje. Smulki, nors su trejų metų praktika Metropolitan, mergaitiškai kukli menininkė priklauso prie tų negausiųjų, kuriuos Rudolf Bing daugiau ar mažiau beveik tiesiai iš konservatorijos angažavo Metropolitan. Lilian Sukis Stratforde, Kanadoje, dainavo "Figaro" grafienę, kur jos klausėsi Bing asistentas. Toliau viskas kaip pasakoje: buvo pakviesta padainuoti, ir sutartis sudaryta.

"Tik 1962 Lillian Sukis pradėjo savo muzikinį lavinimąsi. Pradžioje studijavo ir egzaminus išsilaikė kalbų ir fortepiono. Jos dainavimo mokytoja buvo Irene Jessner, kuri... atvyksta į premjerą Muenchene. Metropolitane Lillian Sukis dainavo tarp kitų Mikaelą, Najade, Woglinde; kitose amerikinėse scenose ji buvo Violeta, Liu, Mimi. Dabar Rennert jai davė Fiordiligi — naują, didelę partiją ir angažavo ją 6 mėnesiam Bavarijos valstybinei operai. Lillian Sukis gimė Lietuvoje, 1944-1950 gyveno šiaur. Vokietijoje ir su motina išvyko į Kanadą. Šiandien ji dainuoja pirmu kartu Europoje. Jos partneris Barry McDaniel (amerikietis) atvyksta iš vokiečių operos Berlyne ir šiandien pasirodys taip pat pirmu kartu Bavarijos operoje".

"T. Z." (teatro laikraštis) liepos 18 jau po operos: "Lillian Sukis (Fiordilligi) prestissima koloratūra, o taip pat įžymių plačių kantilenų skambumu Muencheno operą audringai pavergė". Ji yra "didelis laimikis valstybės operai".

Muenchener Merkur liepos 18: "Cosi fan tutte" žavesys rėmėsi abiejų partnerių spontanišku jaunatvišku intensyvumu. Lillian Sukis Fiordilligi rolėje buvo išimtinis laimikis. Beveik visada šioje rolėje tenka kai ką nuvertinti — ar dainavimą, ar vaidybą, ar vaidybos įtikinamumą. Lillian Sukis viskas sėkmingoje aukštumoje. Ji pajėgia atlikti uolos ariją, sunkiausią dainininkui dalyką, kokį tik Mozartas sukomponavo; puikiai ji pereina iš aukšto į žemą (ir čia jos soprano yra pajėgus) ir į audringas koloratūras.

"Pagaliau jaunatviška, tiesiog mergaitiška Fiodiligi yra žavinga pažiūrėti; pagaliau ir jos vaidyba daro ištisai įtikinamą figūros rimtybę ir aistrą; be to, ji turi dar ir moteriško koketiškumo pilną registrą — mylinčios širdies troškimą, momento svaigulį ir karštį".

Salzburger Nachrichten liepos 19: "Dainininkė, dar labai jauna, Lietuvoje gimusi ir šiaurės Vokietijoje užaugusi, Lillian Sukis, iš Kanados, Europai yra džiugus atradimas. Labai simpatingai pasirodžiusi, nustebino puikiai kultyvuota koloratūra ir retu sugebėjimu dramatines vietas perduoti su tikru jausmu ir paprastumu".

Die Welt liepos 19: "Mieloji Lilian Sukis kaip Fiordiligi buvo graži: jauna, balsas aukštosiose labai švarus, vidurinėse dar kiek neutralus, skambėjo kaip skaidrus vanduo; vaidyba apvaldyta, labai apgalvota, ypačiai elgesy su garbintojais".

Putnamo mergaičių stovyklos uždarymo šventėje liepos 27 mergaitės šoka Sadutę. Nuotr. Don Šulaičio

PATVIRTINTAS SANTUOKOS IR ŠEIMOS KODEKSAS

Vilniuje susirinkęs respublikinis sovietas liepos 16 formaliai patvirtino santuokos ir šeimos teisių kodeksą Lietuvai. Galvosūkio dėl to kodekso nebuvo, nes užteko tik perrašyti vadinamos LTSR vardu Maskvoj pernai parašytus to kodekso "pagrindinius nuostatus", kurie parašyti taip "pagrindinai", kad sutvarko viską iki pačių menkiausių smulkmenų. Aiškinamojoj kalboj tebuvo paminėtas vienas dalykas, kuris "Lietuvos" kodeksę bus įrašytas kiek kitaip, negu "pagrinduose". Būtent, čia įrašyta, kad minimalinis amžius santuokai sudaryti išimties atvejais gali būti sumažintas iš 18 į 17 ("Pagrinduose" leidžiama mažinti iki 16)...

Aiškinamojoj kalboj nebuvo iškęsta nepapeikus "buržuazinės diktatūros" Lietuvoj už neturėjimą savų (atseit, Lietuvos) kodeksų. Bet ten pat buvo prisiminta, kad ir "proletarinė" diktatūra dar ilgiau verčiasi tik svetimais kodeksais. Nuo 1940 vertėsi Rusijos (RTFSR) bolševikų kodeksais, o dabar kai tuos keičia, tai keičia vėl Maskvoj parašytais. Ir keičia tik tada ir taip, kada ir kaip Maskva pasako... (ELTA)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius, 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Erdvios gražiausios laidotuvės. Koplyčios pamaldoms visose miesto dalyse. Tel. VIrginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Juozas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balzamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME – Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. VIrginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. ● Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201 - 289-6878.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

Tel. (212) 497-8865
Alfa Jeweler
A. Ū S E L I S
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.
Charm Beauty Shoppe
REGINA USELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

PARDUODAMA VAISTINĖ
įsteigta prieš 40 metų, tas pats savininkas, patalpos 30x55, vėsinimas, 40 Rx, $5,000 dolerių metinė apyvarta, geros galimybės, investuota 30,000 dolerių. Savininkas pasitraukia iš biznio, — parduos pigiau negu verta. Laukia pasiūlymų. POTTER, 9305 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. (212) VI 9-6020

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO
— GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE
AUDRONĖ
87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425
● Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
● Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
● Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 minutės pėsčiom).
● Geras lietuviškas maistas.
Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĘ, Osterville, Cape Cod, Mass. 02655; telef. 428-8425 — Mrs. Marija Jansonas.
Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $8.00 — Subscription per year $8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ženklai . . .

Teatleis B. Brazdžionis, kad šiam rašiniui pasiskolinta jo poezijos rinkinio antraštės pirma dalis — Ženklai. Norim žymėti ženklus, kurie rodo kovos dėl Lietuvos eigą šiuo metu — gerą ir blogą.

★

Tarp gerųjų ženklų primenam NASA kvietimą Lietuvai, Latvijai, Estijai simboliškai dalyvauti mėnulio žygyje.

Žymim ir kitą gerą ženklą — prezidentas Nixonas pakvietė Lietuvos, Latvijos, Estijos atstovus į priėmimą, kurį jis rengė astronautam Kalifornijoje rugpiūčio 13.

Tai Amerikos aukštųjų institucijų ženklai, kad "nepripažinimo politika" tebėra nepasikeitusi.

★

Tarp ženklų, kurie rodo Sovietų neatlaidžias pastangas laužyti "nepripažinimo politiką" ir laimėti defaktinį pripažinimą bent mažom dalim, šiuo metu žymime Lietuvos kolchozo pirmininko lankymąsi, kurį aprašė "The Waterbury Republican" (birželio 18). Ne tiek svarbus pats lankymasis, kiek reikalo pristatymas Amerikos spaudai ir visuomenei. Pagal minėtą laikraštį kolchozo pirmininko Kazio Kanio lankymąsi organizavo vadinamas "The Citizen Exchange Corps". Atvykusį lydėjo ir vertėju buvo Jonas Valaitis, kaip angliškas laikraštis sako, "Vienybės" laikraščio redaktorius. Kolchozo pirmininkas ar jo palydovai savotiškai nušvietė kolchozo charakterį, vadindami jį "kooperatine farma".

Žymėtina, kad į šią informaciją tame pat laikraštyje atsiliepė Connecticut Bendruomenės pirmininkas Valerijonas Balčiūnas. Liepos 30 tame laikrašty jis rašė, kad "kooperatinė farma" tegalima laisvoje bendruomenėje, bet ji negalima sovietinėje santvarkoje. Joje teveikia "kolektyvinė farma". Kolektyvinės farmos Sovietuose buvo įvestos prievarta 1929-1937. Kaip Stalinas prasitarė Churchilliui, kolchozus įvedant buvo sunaikinta 10 mil. ūkininkų. Balčiūnas priminė ir dėl to "The Citizen ..": esą ši organizacija, "kviesdama Kanį, nepaisė fakto, kad Lietuvos įjungimo į Sovietus Amerika nėra pripažinusi".

★

Sovietinės veiklos šios vasaros ženklą pranešė ir iš Vokietijos. Ten sovietiniai pareigūnai pasiūlė suorganizuoti lietuvių studentų ekskursiją į Lietuvą. Dešimčiai žmonių jie pažadėjo apmokėti kelionę ir išlaikymą. Tai turėjo reikšti kultūrinį bendradarbiavimą. Kai lietuvių studentų atstovai pasiderėjo, kad bendradarbiavimas būtų abipusis (kad jie galėtų nuvežti čia išleistų knygų, žurnalų, padaryti Lietuvos studentams pranešimą apie studentų kultūrinę veiklą čia), ekskursija neįvyko.

Bendradarbiavimo supratimas sovietų administracijoje nepasikeitė — bendradarbiavimo kelias tėra vienos krypties.

●

Panašių ženklų akivaizdoje dėmesio vertas Philadelphijos Bendruomenės pirmininko Gabrieliaus Mirono įspėjimas per vietos radiją. Jis priminė Amerikos "nepripažinimo politiką", paskaitydamas William B. McComber, jr., sekretoriaus asistento ryšiam su Kongresu, laišką:

"The United States Government adheres to a policy of nonrecognition of the forcible incorporation of the Baltic States of Latvia, Estonia and Lithuania into the U.S.S.R. We

(nukelta į 4 psl.)

Ką pasiekė lietuviai be rusų okupacijos metais

Studijų savaitė Vokietijoje (2)

J. LUKOŠIUS

Pirmadienio vakarą kun. J. Urdzė kalbėjo apie jaunimo religijos krizę. Mokslas ir technika teikia žmonėms daug priemonių, tačiau tik nedidelė jų dalis (10 proc.) panaudojama gerovei kurti, o dauguma (90 proc.) tarnauja naikinimo darbui. Techninė pažanga pralenkė dvasinę pažangą ir suardė gyvenimo pusiausvyrą. Paaiškėjo, kad ideologinės struktūros pasenusios, todėl jos ir griaunamos, o ant griuvėsių statomi moderniški stabai. Rūpinamasi neva žmonijos gerove, o iš tikrųjų grasinama ją pražudyti gimimų kontrole). Pastebima atsakomybės stoka. Viešpatauja visuotinė moralinė krizė.

Paskaitininkas klausė, ar religijos negalėtų duoti etikos kodeksą, kuris išgelbėtų modernų žmogų iš tos krizės. Norima nusikratyti nereikalingu balastu ir pasilikti prie esminių dalykų: senas vynas pilamas į naujus indus.

Žmones nuo tikėjimo atstumia tarpkonfesiniai ginčai. Kiekvienas tvirtina, kad tik jo pusėje tiesa. Todėl žmonės bando eiti tiesiai į Dievą, aplenkdami religines institucijas. Juos atstumia veidmainystė, fariziejismas. Religininkai dažnai nesigaili vargšams pinigų, bet gailisi meilės — nenori įsileisti į savo namus ir kalbėtis. Įžeistieji tada eina į gatvę ar į smuklę pas savuosius. Gimsta protesto sąjūdžiai.

Visi ieško Dievo, net ir ateistai, tik ne tokio, kokį siūlo religininkai. Tikrosios krikščionybės dabar ieškoma Apreiškimo pagrinduose, tradicinių formų griuvėsiuose. Vyksta konfesijų suartėjimas, bet labai nedrąsus: vis dar nenorima pripažinti, kad ir kitas turi tiesą.

Šiandien didelė reikšmė teikiama spcial. klausimų sprendimui. Tai yra tik bėgimas nuo tiesioginių religijos problemų sprendimo. Modernioji teologija yra per toli nuėjusi. Ji sako, jog negalima teigti to, kas antgamtiška ir atmeta stebuklus. Tuo būdu griaunami religijos pagrindai.

Jaunimas savo dėmesį sutelkė į socialines problemas ir jose ieško atsakymo į savo nerimą. Jis tiki, kad įvykdžius socialines reformas, žmogus pasikeis iš esmės. Tai utopija. Neišmintinga kalbėti apie pasaulio taiką, tobulą bendruomenę ir žmonių solidarumą tada, kai krinta napalo bombos, kai milijonai miršta badu. Jaunimas atitolęs nuo realybės. Tuo tarpu gyvenimas vyksta pagal Apreiškimą. Istorija yra žmogaus klaidų kelias; tik Apreiškimas neklaidingas. Dievas yra didelis architektas, kurio planų žmogus nepajėgia suprasti. Žmogus nūn ir negalvoja, kur jis keliauja.

Per diskusijas jaunieji kalbėtojai ginčijo kai kurias paskaitininko tezes. Jie teigė, kad šiandieninis jaunimas labai realus ir kreipia dėmesį į konkrečias problemas, pvz. Vietnamo karas. Netiesa, kad jaunimas neieško gyvenimo prasmės. Gimimų kontrolė vyksta ne dėl baimės, jog vaikams netektų badauti, bet dėl aukštesnio gyvenimo lygio siekimo. Dviems vaikams tėvai gali duoti daugiau gerovės, negu aštuoniems. Socialinių problemų sprendimo reikalauja juk ir krikščioniška meilė. Jų išsprendimas gali atnešti ir asmeninių klausimų sprendimą.

Antradienio priešpietinė paskaita vėl buvo skirta okupuotos Lietuvos problemoms. **Valt. Krist. Banaitis bandė atsakyti į klausimą, ką pasiekė lietuviai be rusų okupacijos metais,** pažerdamas didelę saują statistikos.

Švietimo srityje įgyvendintas masiškumas bendro išsilavinimo baruose. Jo lygis atitinka bendra sąjunginį vidurkį. Naudotasi nepriklausomybės laikais padėtais pagrindais. Tačiau pažangos sparta prieš karą buvo didesnė nei pokario metais. 1913 - 1940 mokinių skaičius padidėjo 6 kartus, mokyklų daugiau kaip 3 kartus.

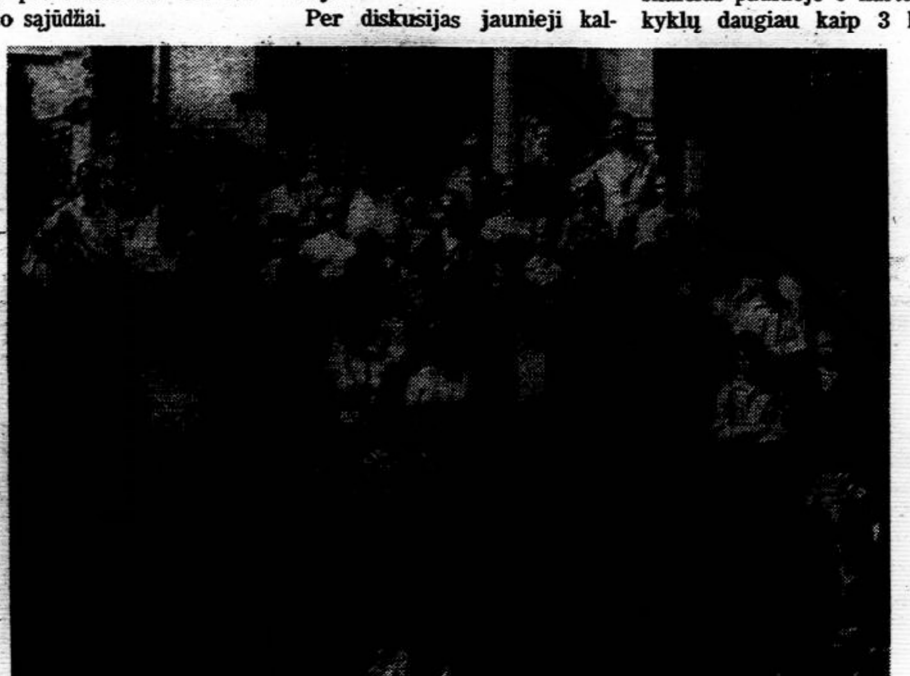

XVI lietuvių studijų savaitės dalis Bad Godesberge Pabaltijo krikščionių studentų sąjungos namuose Annaberge.

1940-66 atitinkamai maždaug 45 proc. Nėra abejonės, kad be okupacijos tie skaičiai būtų buvę ne tik pasiekti, bet, ypač kokybiškai, dar ir viršyti. Trūksta mokyklų, labai didelis neakivaizdininkų bei nereguliariai mokyklas lankančių skaičius (67,000). Nors siekiama aštuonių metų privalomo mokslo įgyvendinimo (1940 buvo siekiama šešerių metų), mokslas iki brandos atestato tetrunka 11 metų, o 1940 truko 13 metų.

Viduriniųjų specialių mokyklų skaičius padidėjo 3 kartus: dabar jų yra 76 su 32,000 tikrų moksleivių, o prieš karą buv 34 su 7,000 mok. Bet 1913 tos rūšies "technikumų" buvo, rodos, tik du. Susirūpinimą kelia ta aplinkybė, jog vakariniuose kursuose ir neakivaizdininkais turi mokytis net 25,500 jaunuolių.

Aukštųjų mokyklų padėtis panaši: iš 46,400 studentų pastoviai mokosi tik pusė — 22,800. Kita pusė privalo tenkintis neakivaizdinėmis studijomis. Nepasiektas bendrasąjunginis lygis. Lietuva toli atsilieka nuo bendrasąjunginio lygio ir ruošiant doktorantus bei mokslų kandidatus. Vietoje buvusių 7 aukšt. mokyklų 1940, dabar yra 11. Tačiau 1913 Lietuvoje nebuvo nė vienos aukšt. mokyklos. Tragiška, jog lietuvių neišleidžia studijuoti į užsienį (1940 užsieny studijavo šimtai). Tokia politika veda prie klaikaus suprovincialėjimo.

Lietuvai verkiant reikia ne tik **papildomo universiteto, bet ir kelių kitų aukšt. mokyklų.** Nepakenčiama padėtis, kad tik pusė abiturientų gali stoti į aukšt. mokyklas, kad pusė studentijos eina mokslus neakivaizdiniu būdu.

Susirūpinimą kelia **švietimo finansavimas:** mažėjanti biudžeto išlaidų procentinė dalis švietimo reikalams. 1955 dar buvo skiriama 36,7 proc., o 1966 — tik 20,5 proc. Visam biudžetui padidėjus 5,3 kartus, išlaidos švietimui tepadidėjo 3 kartus (nuo 66 iki 197 mil.), tuo tarpu kai išlaidos "liaudies ūkiui finansuoti" pakilo vos ne 10 kartų (nuo 60 iki 580 mil.). Lietuvos kultūros bei sveikatos apsaugos įstaigų pagrindiniai fondai proporcingai gyventojų skaičiui visu 40 proc. mažesni už bendrasąjunginį lygį. Tai prilygsta sąmoningam kultūros lygio smugdymui!

Padėtis **knygų leidyboje** bendro vaizdo nepraskaidrina. 1940 - 1968 teišleista 30 milijonų egz. lietuvių autorių veikalų. Kadangi per tą laikotarpį iš viso išleista 269 mil. egz., lietuviškai minčiai (socialistinei!) teteko 11 proc. viso tiražo. Tokia padėtis aiškiai kalba apie lietuviškos minties draudimo pakartojimą.

Pavadinimų skaičius 1966, lyginant su 1940, nuo 1.299 padidėjo iki 2.161, patrigubėjo tiražai, pasiekdami dabar 15 mil. egz. per metus. Skaičiai klaidina, nes tikrai reikalingų knygų, ypač lituanistinių leidinių tiražai, vadovėlių ir t. t., visiškai menki, išperkami per kelias dienas. Knygos iš Vakarų pasaulio, net ir techninio pobūdžio literatūra, iš viso neįsileidžiama. Viešų bibliotekų fondai užversti literatūra rusų kalba arba niekeno neskaitomomis knygomis..

Kultūrinės masinės priemonės bei įstaigos rodo taipgi įspūdingus skaičius. Norėtųsi, kad jie atsindėtų atitinkamą kokybę. 1940 normalių radijo imtuvų buvo apie 100,000 o 1966 — pusė milijono su viršum, televizorių — 238,000. Kino tinklas disponuoja daugiau kaip 1.500 aparatų (7,5 kartų daugiau, negu 1940).

Lietuviai didžiuojasi savo **sportininkų** pasiekimais, pasauliniais ir europiniais rekordais, olimpiniais medaliais. Deja, lietuvių sportininkų laimėjimai užsienyje užrašomi rusų naudai ir vardui.

Masiškais skaičiais svaidomasi kalbant apie **klubus, kultūros namus, skaityklas, bibliotekas.** Iš arčiau pažvelgus paaiški, kad jų 1950 buvo net žymiai daugiau, negu šiandien. Sumažėjo ir muziejų skaičius: uždaryta tautosakos ir memorialinių muziejų ir pristeigta "revoliucinių".

Suvalstybinus ir sukolektyvinus didžiąsias **masines neprikl. laikų organizacijas,** nusavinti jų turtai, pastatai, institucijos. Pavasarininkai, šauliai, jaunieji ūkininkai, jaunalietuviai, skautai bei ateitininkai, neminint kitų organizacijų, turėjo 264-270,000 narių, gi komsomole 1968 buvo 253.000 narių. Nepriklausomos Lietuvos organizacijos turėjo kultūros centrus, atliko milžinišką kultūros darbą, išlaikė šimtus chorų bei orkestrų, sporto ir dramos ratelių (Šaulių sąjunga turėjo 4 pastovius teatrus).

Nagrinėjant duotuosius rėmus, susidaro įspūdis, kad jie daug kur per siauri net kiekybiškai. Rėmus tačiau reikia dar užpildyti turiniu, t. y. kokybe. Užpildomosios substancijos negali sudaryti koks "socializmas nes jis pats yra tik sistema. Turiniu yra užpildę ir užpildo patys lietuviai savo kūrybos laimėjimais. Užpildo tiek, kiek jiems leidžiama, kiek pajėgia. Aiškiai pastebimos pastangos tęsti neprikl. laikais pradėtus darbus bei įgyvendinti planus.

Literatūros, dailės, muzikos vertybių kūrimas prižiūrimas tiek juos finansuojant, tiek ideologine cenzūra. Sunkiausiai kontroliuojama muzikos kūryba. Pagirtinas gaidų spausdinimas, plokštelių leidimas. Dailė išlaikė savo liaudies meno tradicijas, grafika susilaukė ir tarptautinio įvertinimo. Blogiau su literatūra: nei Rusuose atsirado naujas Tolstojus, nei Lietuvoje Maironis. Vadovauja dar nepriklausomybės metais brendę rašytojai; talentingasis atžalynas dar tepradėjo reikštis.

(nukelta į 4 psl.)

P. KLIMAS

VOKIEČIŲ OKUPACIJA LIETUVOJE
1915 m.

(11)

Turėjau tad, lyg apaštalas Andriejus už kažin kokio vyskupo durų, atsakyti į sunkiausius moteriškės klausimus, ligi ji ryžosi atskleisti duris. Senai nematytos žvakės šviesa priešbutyje dar labiau nudžiugino, nes iš jos vienos jau sumečiau pataikęs į laimingus namus.

Kunigas Dailidė arba Dailydavičius savo mandagumu ir pratrintos alkūnės judesiais darė šlėktiško įspūdžio. Tame sename Alytaus ekonomijos "rakte", kur Snarskiai ir Klimarskiai darė fundacijas ne Krokialaukiui, bet Krakopoliui, negalėjo būti klebonas ne iš "piliečių" draugijos. Jis dalyvavo taip pat "Suvalkų Obyvatelių Komitete", kurs čia porą mėnesių turėjo visai gražią "placowką". Patyriau, kad ponas Pomarnackis ir dabar žadąs atvažiuoti čia Komiteto arba bent krautuvėlės atgaivinti. Atrodė net, kad jeigu ta krautuvėlė tikrai turėsianti tiek druskos, kaip kaikurie čionykščiai šlėktos gyrėsi, tai iš tos parapijos daug kas galėsiąs ūmai sulenkėti... Jeigu kam tokia tautinės sąmonės analizė pasirodytų neįmanoma, tas turėtų atsiminti, kad be druskos tuomet nieks negalėjo skersti kiaulių, o kumpiai ir lašiniai riebesniam sodžiaus gaivalui visada meiliau šypsosi už bedruskį pasninką. Juoba, kad čia žmonės dar nepajuto reikalo susiveržti pilvą ir valgė kaip valgę. Tik visai neseniai vokiečiai buvo užsakę visus javus kulti ir vežti į Simną. Pastatę net terminą ligi Visų Šventųjų leisdami vos po keletą pūdų tepasilikti. Kaip seniau skudurninkai, žandarai dabar traukė per sodžius kiaulfaudami be pinigų.

Kas žino, gal tos prieš kiaules nukreiptos priemonės vienos ir bus beišgelbėjusios Krokialaukio riebūkšnius nuo Pomarnackio sūrimo. Bent negalima abejoti, kad Varšuvos politikai bus užregistravę savo aktuose, kad vokiečių žandarai varę čia aiškią antilenkišką propagandą. ...

VOKIEČIŲ OKUPUOTOJ DZŪKIJOJ

Skaidrus kaip krištolas lietuviško rudens oras traukte traukė pėsčią keliauninką į senųjų jotvingių kampą. Po Krokialaukio, tos mažų kalvelių lygumos, kurios įgrista nuobodžiaujančiam bedarbiui, nenuoramą tik paragino daugiau pamąstyti. Pusiaukelyje į Simną tokioj tyroj nuotaikoj pirmą kartą sutikau važiuojantį pirklį. Jo šyvis buvo taip nusuręs, išsišėręs ir išklypęs, kad joks vokietis į jį nežiūrėjo. Tyčia ar netyčia, bet tikrų tikriausiai bent viena akim jisai buvo aklas ir tuo būdu papildomai saugojo savininką nuo oficialių plėšikų. Juoba kad ir pats ponas viską padarė, idant būtų panašesnis į savo šyvį. Jo prasižiojusios siūlės ir rudi nesušukuoti peisai taip atrodė suaugę su visa manta, kad nebūtų buvę galima rekvizuoti vieno be kito. Tačiau didžiausio įspūdžio padarė jo pleperuko krovinys: jis buvo prikrautas druskinių maišų. Jūs galite suprasti, kaip aš turėjau tuo susijaudinti po Krokialaukio apsityrimo. Tas sprendžiamas "tautinis faktorius" štai pro nosį besismelkiąs iš Varšuvos tiesiog į Krakopolį... Beveik žandarišku tonu susistabdžiau tą slaptą agentą ir tik tada mano gyslos paleido ramią srovę, kai patyriau, jog druska neina į Pomarnackio krautuvę. Pirklys, priešingai palaikęs mane per slaptą vokiečių žvalgą, pasileido kaip vaškas prie ugnies ir atparkams net visą saują pasėmė man iš maišo. Druska buvo stambi ir juoda kaip anglis. Ją pirklys susikasė Gardine iš sudegusio sandėlio ir pardavinėjo nuo 20 ligi 40 kapeikų svarą (1-2 litų vertės).

Praėjęs už mažyčio ežero vieną sudegintą "liniją" (taip čia vadina sodžiaus trobų virtinę), pasiekiau seną Zabrzezinskių, Sapiehų ir Višnevieckių valdytą lizdą iš karališkosios Alytaus ekonomijos. Buvo berods, čia dar įsisukęs trumpam laikui Holsteino Becko kunigaikštis, kuriam Simno dvarus, kaip ir Metelių, 1799 metais dovanojo Prūsų karalius, patapęs Sudavų valdovu. Masyviška, tiesiog milžinišką, mūro bažnyčia ant pakilaus kalnelio, atstatyta po 1844 metų gaisro, čia darė tikros senoviškos tvirtovės įspūdžio. Iš šonų priplakti donžonai su absidos romaniškais ornamentais dar ryškiau pabrėžė tą jos charakterį, juoba kad dabar ji buvo visai apšaudyta.

Iš jauno guvaus kunigo Šeškevičiaus, kurs tik tik buvo atvykęs tos apleistos parapijos ganyti, patyriau, kad Simnas dabar turėjo atskirą konstituciją. Tiesą, sakant, visą Lietuvą vokiečiai grąžino į viduramžį, kai atskiri valdovai, šį kartą komendantai, kreiskauptmanai ar "amtsforštejeriai", buvo vieno kaizerio vasalai, bet kiekvienas saviškai išrinkdavo duoklę savo siuzerėnui ir saviškai "savo žmonėms" rodė pyktį ar malonę.

Simno valdovas, Holstein — Beckų pirmas įpėdinys, pirmiausiai pasirūpino visiems į galvą įkalti jo pagrindinį sistemos principą, kad visa laukų gėrybė, trobos ir manta jo apskrityje priklausanti dabar Vokietijos kaizeriui arba jo atstovui ir kad gyventojai jo valdiniai, tik tiek beturi teisių, kiek tat bus atskirais paskelbimais maloningai nuskirta. Tuo principu eidamas, valdovas pradėjo tiksliai surašinėti "savo" gėrybę ūkininkų svirnuose ir tvartuose. Ta statistika kruopščiai skaitė ir valdinius, nes kaizerio atstovui reikėjo žinoti, kiek žmonių jis turėjo išmaitinti. Dėl to kunigai turėjo tuoj pranešti, kas gimė ir ypač kas mirė. Buvo taip pat įsakmiai nurodyta, kada ką kas turi kulti, ką skersti ir kurioj tvarkoj pristatinėti į "dvarą". Niekas be leidimo neturėjo teisės pirkliauti su kitais "feodalais", t. y. su Simno apskrities "užsieniais".

Geri Lietuvos žmonės, ranka numoję, ir tą režimą gana filosofiškai priėmė, bet nerimavo patirti, kodėl tas maloningasis ponas paskelbė juos maitinsiąs tiktai per pusę metų. Vieni spėliojo, kad po šešių mėnesių karas pasibaigsiąs ir jau būsią galima gauti prūsiškosios duonos. Kiti įtarė vokiečius ruošiantis ligi tol išsinešinti. Daugumas betgi suprato tą prūsišką gudrybę: juo daugiau iš žmonių išspausti, žinant, kad kiekviena pusmečio porcija dzūkiškai nusaikuota visada bus didesnė už metinę vokiškąją.

Šiaip ar taip, ta rūpestingoji globa, kruopščios statistikos pamatais paremta, davė žmonėms tiek pat laisvės, kaip patys statistikos metodai. Po dvi karves čia daugumas dar išlaikė; kaikas turėjo net keturias. Nereta buvo rasti pas ūkininką ketvertas arklių. Žiemkenčius simniečiai beveik visi atsėjo, pilvais nesirgo ir pas Abraomą po pusės metų nesiruošė.

Dvaruose darbininkai iš pradžių pasidarė ūkininkais, o paskiau iš vokiečių ėmė ordinarijas. Išdegintų sodybų neperdaugiausia tebuvo, nes nuo kazokų ugnanešių daug kas atsipirko, o sumanesnės moterys kitus vištomis atsiprašė. Kurie rusų nuo pozicijų buvo išvaryti, buvo gavę atlaido porai dienų reikalingiausiems darbams atlikti. O ūpą betkam dar stiprino ilga kojinė, rusų rublių prikimšta už iškastus apkasus.

(Bus daugiau)

Chicagoje susirinks lietuviai mokslininkai

Pirmasis lietuvių mokslininkų išeivijoje suvažiavimas įvyks 1969 lapkričio 26-30 Chicagoje.

JAV LB Centro valdyboje kilusi idėja buvo pradėta realizuotis daug daugiau nei prieš metus ir šiuo metu paruošiamieji darbai jau yra gerokai įpusėję. Pasidalinti informacijomis apie atliktus darbus ir peržvelgti dar likusius, liepos 22 inž. B. Nainio namuose įvyko šio įvykio organizatorių posėdis, į kurį buvo pakviesti ir spaudos atstovai. Pranešimus padarė JAV LB Centro valdybos pirm. inž. B. Nainys ir iš Kalifornijos į posėdį atvykęs prof. dr. A. Avižienis.

Ūkiniai reikalai

Inž. B. Nainio pranešimas išryškino suvažiavimo tikslą Bendruomenės požiūriu ir jos rolę suvažiavimo organizavime. Ši idėja jau buvo diskutuojama pačioje dabartinės Centro valdybos kadencijos pradžioje. Buvo susisiekta su daugeliu mokslininkų ir kitų šia mintimi suinteresuotų asmenų, išdiskutuotos idėjinės, techniškos ir kitos problemos ir, susidarius vispusiškai palankiomis sąlygomis, imtasi darbo.

Buvo sukurta dviejų dalių organizacinė sistema. JAV LB Centro valdyba įsipareigoja rūpintis techniškais organizaciniais reikalais kartu prisiimdama ir finansinę atsakomybę, o mokslininkam buvo paliktas suvažiavimo programos sudarymas.

Lietuvių Bendruomenės ir iniciatorių mokslininkų suvažiavimui bendru sutarimu buvo numatyti šie pagrindiniai tikslai:

1. Sudaryti patogias sąlygas tarpusavio nuomonių pasikeitimui įvairiose mokslo disciplinose.

2. Supažindinti lietuviškąją visuomenę su lietuviškosios išeivijos mokslinių pajėgumu, jų atliktais darbais ir pasiektais laimėjimais.

3. Duoti visuomenei įdomių paskaitų iš mokslo bei kultūros pasaulio.

4. Išdiskutuoti galimybes Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugijai steigti.

JAV LB Centro valdybos vardu organizacinių reikalų tvarkymas teko jos pirmininkui inž. B. Nainiui, o programos sudarymu pradėjo rūpintis prof. dr. V. Vardys. Tačiau jau pačioje pradžioje, prof. V. Vardžiui išvykus į Vokietiją, programos organizavimo iniciatyvą perėmė prof. dr. A. Avižienis ir dr. A. Kliorė, kurie šią sunkią naštą dabar it tempia ant savo pečių.

Centro valdybos pirmininko sudarytoji komisija pagal darbo sritis yra sudaryta iš šių pareigūnų: Bronius Nainys — pirm., kun. J. Borevičius, S.J., — pamaldos ir priėmimas, Vytautas Kamantas — informacija, Vacys Kleiza — patalpos, Dalia Tallat - Kelpšaitė — registracija, dr. E. Ringus — lėšos, Algis Augaitis — parengimai, Povilas Žumbakis — balius.

Organizacinė komisija šiuo metu dirba pilnai.

Programos reikalai

Programos reikalu pranešimą padarė vienas iš šio įvykio iniciatorių prof. dr. Algis Avižienis, kuris dar plačiau nušvietė suvažiavimo tikslus ir reikalingumą.

Ko siekia mokslininkų suvažiavimas

Anksčiau gyvai veikusi studentų sąjunga silpsta. Alumnų suorganizuoti nepavyko. Baigę mokslus jaunieji intelektualai gyvena labai pasisklaidę ir nutolę nuo lietuviškų reikalų. Priėjęs yra aukščiausias laikas apsijungti. Tuo klausimu mokslininkų ir LB vadovybės nuomonėm sutapus ir Bendruomenei suteikus organizacinę talką ir finansinę paramą, mokslo ir kūrybos simpoziumo idėjos įgyvendinimas pasidaręs nesunkiai įmanomas.

Dr. Avižienis, su savo paskaitomis važinėdamas po visą Ameriką, ištisus metus rinko suvažiavimui reikiamas informacijas, nuomones, siūlymus bei patarimus. Mokslininkuose ir profesionaluose buvo rastas visuotinis pritarimas. Tai pati pagrindinė suvažiavimo pasisekimo garantija.

Šis pirmasis suvažiavimas neturįs praeiti tik šiaip sau pasižmonėjimo ženkle, bet iš jo turi kas nors likti ateičiai. Tikimasi, kad pavyks įsteigti Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugiją Bendruomenės rėmuose ir nutolusį arba niekada Bendruomenėje nebuvusį lietuvių išeivijos elitą įjungti į Bendruomenę.

Draugijos tikslas (tarp daugelio kitų) būtų sistematingai propaguoti tarpusavio bendradarbiavimą, populiarinti mokslą jaunimo tarpe, skatinti mokslininkų vizitus su paskaitomis lituanistinėse mokyklose, tuo parodant jauniausiai kartai lietuvių šviesuomenės pajėgumą varžytis su Amerikos šviesuomene.

Šiuo metu dviejų kietai dirbančių inicaitorių dr. A. Avižienio ir dr. A. Kliorės pastangomis yra sudaryta patariamoji programos komisija iš 25 lietuvių mokslininkų, sudaryta simpoziumo programa. "Nors ir nelengva į vieną vietą surinkti po visus kampus išsisklaidžiusius mokslininkus, tačiau didelis noras, žmonių talka, telefonas ir JAV LB Centro valdybos organizacinė bei finansinė pagalba suvažiavimo pasisekimą garantuoja".

Suvažiavimas vyks Chicagoje Jaunimo centre ir nuo jo 5 minučių atstume esančiame Midway House motelyje, Cicero Ave. Jaunimo centre bus kelios viešos paskaitos visuomenei populiariomis temomis. Taip pat publikai bus atviri visi mokslininkų ir kitokio pobūdžio posėdžiai. Bus ir pramoginių parengimų, mokslinių filmų jaunimui. Visa Chicagos visuomenė pirmą kartą turės progos susipažinti ir pažinti nemažą būrį aukštosios lietuvių išeivijos šviesuomenės, kurių ne vienas jau yra tapęs ir pasauline mokslo garsenybe.

Suvažiavimo iniciatorius ir jo ruošėjus už tai turime tik pasveikinti ir palinkėti sėkmės.

Kazys Barzdukas

Lietuvių mokslininkų suvažiavimui ruošti techninės organizacinės komisijos posėdyje su spaudos atstovais. Sėdi iš k. į d. dr. E. Ringus, D. Tallat-Kelpšaitė, dr. A. Avižienis, kun. dr. J. Prunskis; stovi — P. Žumbakis, V. Kleiza, A. Augaitis, inž. Br. Nainys, K. Drunga, J. Šlajus ir K. Barzdukas. Nuotr. A. Gulbinsko

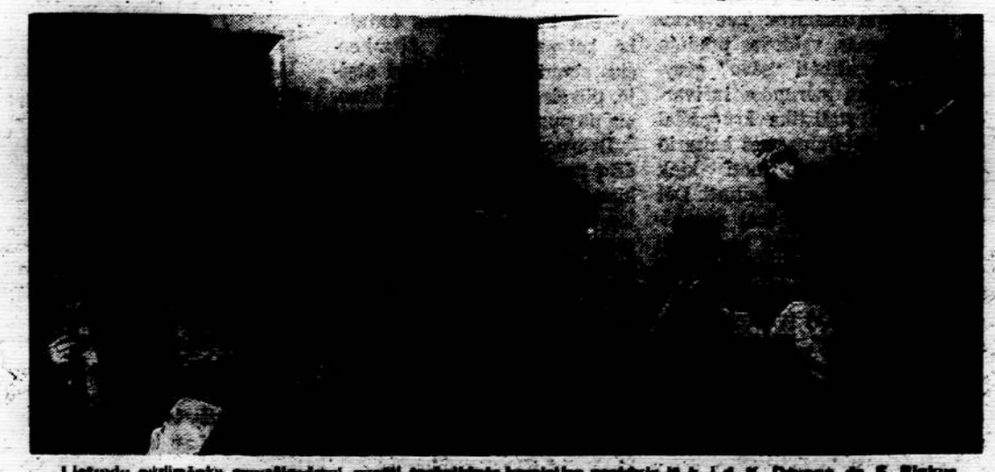

Lietuvių mokslininkų suvažiavimui ruošti techninės komisijos posėdyje iš k. į d. K. Drunga, dr. E. Ringus, kun. dr. J. Prunskis, J. Šlajus, P. Žumbakis ir inž. Br. Nainys. Nuotr. A. Gulbinsko

Ženklai . . .

(atkelta iš 3 psl.)

are also aware of Soviet efforts to erode this policy and remain alert to frustrate them.

Consistent with the above policy, we have in negotiations and discussions with Soviet authorities on exchange of performing art groups and individuals made clear to them that privately arranged exchanges involving visits to the Baltic States or by performing artists from those states cannot be considered as taking place within the framework of the U. S. - U.S.S.R. Exchange Agreement."

Mironas kreipia dėmesį pačių lietuvių, kad jie padarytų tinkamas išvadas iš departamento rašto, įspėdamas, kad Vilniuje veikiantis "Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komitetas" siekia ne tik "ryšių" — "siekia ne tik Amerikai parodyti, kad mes, lietuviai, pripažįstam dabartinę Lietuvos padėtį kaip legalią . . . Maskvai ir jos užgrobtų tautų paskirtiems vadams svarbi propaganda ateinančiais metais. Sovietų Sąjunga nuo pat 1966 intensyviai ruošiasi (Lenino sukaktuvėms). Gi Lenino šimtosios gimimo metinės sukanka 1970 metų balandžio 22 dieną. Taigi mes artimoje ateityje galime laukti dar aršesnių Sovietų žygių ir turime būti pasiruošę analizuoti ne tik savo laimėjimus, bet ir priešo pasiekimus".

B. Brazdžionio rinkinio vardo antros dalies "Stebuklų" čia neminim. Stebuklų nelaukiam. Telaukiam tik naujų "ženklų", kurių vienus sutiksim su padėka, kitus su atkakliu pasipriešinimu.

Amerikos lietuvių kongresas jau čia pat

Svarbu ALT centrui žinti, kiek atvyksta atstovų, kiek svečių, kokie jų vardai ir adresai. Važiuoją ragінami apsistoti Statler Hilton viešbuty. Detroito Grand Circus Park, kur vyks kongreso posėdžiai ir banketas. Viešbučio kambariai vienam 12 dol., dviem — 18 dol.

Kongreso programoje numatytos paskaitos: "Dabartinė lietuvių tautos padėtis" — V. Vaitiekūnas, "Lietuvių padėtis išeivijoje" — A. Devenienė, "Lietuvos laisvinimo darbo sėkmės ir nesėkmės" — A. Kasulaitis, diskusinė tema "Ateities uždaviniai laisvinimo darbe", moderuoja dr. K. Šidlauskas, dalyviai: J. Daugėla, kan. V. Zakarauskas, J. Jasaitis.

Banketo programoje amerikiečio politiko žodis, meninėje dalyje solistai: Daiva Mongirdaitė, Algirdas Brazis, Detroito "Šilainė", vadovaujama Galinos Gobienės.

Kongreso, viešbučio, banketo reikalais kreiptis į ALT biurą: 6818 So. Western Ave., Chicago, Ill., 60636. Tel. 778-6901.

SUDARYTOS LIETUVIŲ KONGRESUI DETROITE KOMISIJOS

Detroito Lietuvių Organizacijų centro valdyba: K. Veikutis, Rimas Sukauskas, P. Pagojus, V. Lelis, A. Sukauskas ir P. Januška įsijungė į artėjančio Amerikos Lietuvių Kongreso darbus. Yra sudarytos šios komisijos:

Registracijos komisija: pirmininkė St. Kaunelienė, 531 W. Grand Blvd., Detroit, Mich. 48216, tel. TA 6-7187; narės mergaitės mašininkės: V. Baukytė, Gr. Vaškelytė, R. Kaunelytė, R. Garliauskaitė, M. Sukauskaitė, V. Hotraitė ir R. Juškaitė.

Banketo komisija: pirmininkė E. Paurazienė, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich. 48221, tel. UN 2-3298; nariai: P. Januška, St. Hotra, S. Zager ir I. Laurinavičienė.

Nakvynių komisija: pirmininkas A. Sukauskas, 2002 Ferdinand Str., Detroit, Mich. 48209, tel. TA 6-5678; nariai: Vl. Paža, M. Grinienė ir Dana Valytė.

Finansų komisija: pirmininkas P. Pagojus, 2027 23 St., Detroit, Mich. 48216. Telef.: 826-0033; nariai: V. Lelis, V. Staškus.

Jaunimo komisija: pirmininkas Rimas Sukauskas, 2002 Ferdinand St., Detroit, Mich. 48209 tel. TA 6-5678; nariai: Valdas Duoba, Algis Ratnikas, Sarūnas Lišauskas, Vyt. Baukys, Audronė Tamulionytė, Ona Valytė, Dana Valytė, Rob. Selenis, A. Norus ir L. Garliauskaitė.

Šių komisijų koordinatorius Kazys Veikutis.

Evangelikų - Liuteronų rinkliava Lietuvių Kongresui remti

Rugpiūčio 10, sekmadienį, Ziono Evangelikų - Liuteronų parapijos klebonas kun. dr. J. Pauperas, savo vadovaujamoje bažnyčioje 2209 So. Bell Ave., Chicago, Ill. 60608, pamaldų metu paskelbė rinkliavą Lietuvių Kongresui Detroite paremti. Surinktus 15,44 dol. įteikė ALT ir rinkliavą tęs toliau.

Kun. dr. J. Pauperas laikys Detroite pamaldas evangelikams - liuteronams kongreso metu. **ALT**

Studijų savaitė

(atkelta iš 3 psl.)

Palyginę mažos lietuvių tautos kultūrinius laimėjimus su bet kokia trijų milijonų grupe didelėje tautoje (pav. rusų), mūsų laimėjimai keleriopai didesni. Tai rezultatas ne fakto, kad esame "Vakarai" Rytams ir "Rytai" Vakarams, bet mūsų tautinės sąmonės tvirtumo.

Lietuvių tauta žengia ateitin, patyrusi didelius kraujo nuostolius, totalistinio teroro grandinėse. Bet sutvirtėjo jos sąmonė bei paruoštų žmonių skaičius. Ateities kelias vistiek bus laisvės kelias . . .

Diskusijų metu iškelti atskiri Lietuvos kultūrinio gyvenimo faktai bei aspektai.

(Bus daugiau)

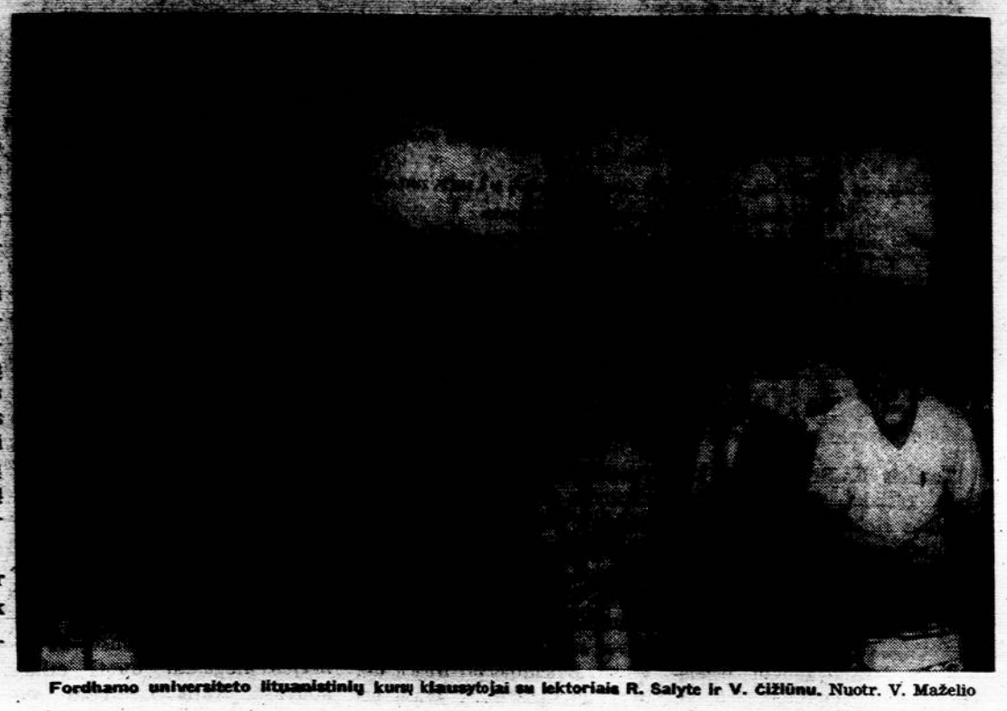

Fordhamo universiteto lituanistinių kursų klausytojai su lektoriais R. Salyte ir V. Cižiūnu. Nuotr. V. Maželio

LITUANISTIKOS KURSAI FORDHAMO UNIVERSITETE

Jau keturioliktieji metai, kai Fordhamo universitete vasaros semestro metu organizuojami lituanistikos kursai. Ir šią vasarą būrys studentų ši įvairių Amerikos vietų, net iš Kanados, susirinko aštuonių savaičių darbui. Nelengva jaunimui sėdėti vasaros metu prie knygų ir dirbti. Tačiau retai kas iš mūsų praleido vieną kitą pamoką.

Šią vasarą buvo trys lituanistikos kursai: lietuvių kalba pradedantiesiems, lietuvių kalba ir literatūra pažengusiems ir aukštesnis kursas — lyginamasis baltų kalbotyros kursas.

Visuose trijuose kursuose dalyvavo 22 studentai. Lyginamąjį baltų kalbotyros kursą klausė ir vienas universiteto profesorius — olandas dr. Beynen. Šiame kurse paskaitas skaitė **prof. A. Salys ir prof. A. Sennas.**

Pirmoj grupėj — pradedančiųjų dalyvavo tie, kurie tik pradėjo studijuoti lietuvių kalbą. Vieni jų kilę iš miršių šeimų, o kitų tėvai yra senesnės kartos lietuviai, anksčiau atvykę Amerikon. Namuose jie kalba angliškai, bet jaunimas turi norą pažinti savo tėvų gimtąją kalbą. Pradedančiuosius mokė **prof. A. Vasys ir Rima Salytė.** Jau pradedančiųjų klasėje dėstytojai stengėsi visus paaiškinimus daryti lietuvių kalba, ir vieni su kitais susikalbėdavom, žinoma, su kliūtimis. Malonu, kad jaunosios kartos lietuvaitė — Rima Salytė — jau pasiruošusi dėstyti lietuvių kalbą universitete.

Aukštesnei lietuvių kalbos ir literatūros klasei vadovavo **V. Cižiūnas.** Jis visą savo gyvenimą dirbo Lietuvos mokyklose. Šis entuziastas ir mūsų kursuose kovojo dėl kiekvienos minutės, kad tik daugiau perduotų mums žinių. Jis stengėsi mums pavaizduoti su kokia nuotaika vykdavo tėvynėje kalbos, literatūros ir istorijos pamokos. Šioje vyresnėje grupėje studentai susipažino su gramatinėmis formomis, jų vartosena, žodžių daryba, jų kilme bei kirčiavimu. Nemaža laiko buvo paskirta ir sintaksės mokslui. Šios grupės klausytojai turėjo progos susipažinti ir su lietuvių literatūra, pradedant Donelaičiu ir baigiant dabartiniais lietuvių rašytojais.

Lituanistikos kursams sudaryta speciali lietuvių literatūros ir kalbotyros bibliotekėlė. Kiekvienas vyresnės grupės studentas turėjo perskaityti kelius kūrinius žymesnių lietuvių rašytojų. Šioje grupėje kelias paskaitas skaitė prof. Salys — apie kirtį ir priegaides.

Be nuolatinių dėstytojų buvo kviečiami svečiai lektoriai. **Prof. dr. A. Šlepetytė - Janačienė** kalbėjo apie lietuvių tautosaką. Ji ypatingai pabrėžė liaudies dainų grožį ir jų įvairumą. **Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas,** O.F.M., vaizdžiai kalbėjo apie Lietuvos valstybės įkūrimo ir stiprėjimo laikotarpį. apie Lietuvos valstybės vaidmenį Europos istorijoje. Jo pateiktos žinios buvo įdomios ir labai naudingos, palyginus su tomis menkomis žiniomis, kurias mes išsinešėme iš šeštadieninių mokyklų. Apie pounijinį laikotarpį iki padalinimų paskaitas skaitė **dr. Al. Budreckis.** Jis pabrėžė tuos faktus, kurie privedė prie Lietuvos - Lenkijos valstybės žlugimo. **Dr. Kostas Ostrauskas** mus nukėlė į dabartinę pavergtą tėvynę ir supažindino su dabartinės Lietuvos rašytojais.

Liepos 22 mus aplankė **Tėv. Antanas Saulaitis, S. J..** Jis Fordhamo universiteto koplyčioje aukojo lietuviškas mišias. Mišių metu studentai pritariami gitara, giedojo lietuviškas giesmes. Po pamaldų auditorijoje buvo Tėv. Saulaičio paskai-

(nukelta į 8 psl.)

ILONOS PETERIENĖS MENO PARODA

Ilona Peterienė yra jaunosios kartos dailininkė, gyvenanti Los Angeles lietuvių kolonijoje. Tapybos studijas ji pradėjo Los Angeles Miesto Kolegijoje, tęsė jas Berkeley Universitete ir pagaliau užbaigė Kalifornijos Universitete, Los Angeles, įsigydama Meno Mokslų bakalaureatą (BA).

Dailininkė Peterienė, prieš surengdama One Woman Show Los Angesel lietuvių kolonijoje, yra dalyvavusi keliose kolektyvinėse parodose su savo kūriniais (Chicagoje, Kalifornijos Universitete, New Yorke). Jos vienos paroda įvyko birželio 15, Los Angeles Šv. Kazimiero par. salėje, kur ji buvo išstačiusi šešiasdešimt aliejiniais dažais tapytų paveikslų. Žiūrovams krito į akį vaizduojamų temų įvairumas, spalvingas jų apipavidalinimas. Tapytoja pasirinktą temą sugeba savitai išreikšti, atitraukdama ją nuo realybės ir suteikdama jai abstraktinį pobūdį. Darnūs spalvų kontrastai nuteikia žiūrovą optimistiškai. Net ir eilinis parodos lankytojas, žiūrėdamas į Peterienės paveikslus, randa juose pasigėrėjimo jausmus keliančių motyvų. Daugelis dailininkės paveikslų alsuoja giedria nuotaika, kaip ir pats kalifornišką kraštovaizdis, kuris dažnu atveju suteikė tapytojai įkvėpimo. Stebint jos sukurtus gamtovaizdžius, naturmortus ir autoportretus, negalima surasti jokios pašalinės įtakos, kuri dažnai pasitaiko jaunų dailininkų kūriniuose. Ji yra savita, išsidirbusi nuosavą stilių. O tai jau daug reiškia dailininkui.

Ilona Peterienė savo tapyboje yra modernistė su žymiu palinkimu į abstraktizmą, kuris žiūrovą mielai nuteikia, kartais net priverčia galvoti apie paveikslo idėją.

Parodoje buvo parduota šešiolika paveikslų. Žinant išlepintą Loas Angeles lietuvių — meno mėgėjų — skonį, šis parduotų paveikslų skaičius rodo, kad dailininkės kūryba susilaukė tinkamo pasisekimo. Su šia paroda ji jau įsigijo pripažintos dailininkės vardą. **J. T.**

Tarptautiniame kongrese Fatimoje

Kviečia įsijungti į Mėlynąją Armiją

Prel. Jonas Balkūnas dalyvavo Mėlynosios Armijos seminare, Fatimoje, Portugalijoje. To seminaro darbus ir jo įspūdžius aprašėme Darbininko 51 nr. Dabar toliau tęsiame prelato kelionės aprašymą, kurį jis padarė jau grįžęs į namus.

★

Pokalbis apie Mėlynąją Armiją

Prieš išvykdamas į kelionę lankyti kitų Marijos šventovių, ilgai kalbėjausi su John Haffert, Mėlynosios Armijos veikėju. Lietuviai turėtų plačiau įsijungti į Mėlynąją Armiją, juk Lietuva pavergta, tikėjimas Lietuvoje suvaržytas, pati tauta — išblaškyta. Marijos užtarymas labai reikalingas tautai atgauti laisvę. Tad reikia mum daugiau melstis ir aukotis.

Mėlynoji Armija yra pasaulinis sąjūdis, kuris siekia įgyvendinti Marijos prašymą — melstis už nusidėjėlių atsivertimą ir aukoti kasdien geruosius darbus ir nuoskaudas kaip atlyginimą už nuodėmes. Jei žmonės tai darys, tai Marija apreiškime pažadėjo Rusijos atsivertimą ir žmonijos taiką.

Marija taip pat padarė pažadą, liečiantį pirmuosius šeštadienius: "Aš pažadu mirties valandoje padėti reikalingomis malonėmis tiems, kurie iš eilės penkis mėnesio pirmuosius šeštadienius 1. atliks išpažintį, priims šv. Komuniją, 2. atkalbės rožančiaus penkias paslaptis, 3. mąstys apie 15 minučių su manim rožančiaus penkioliką paslapčių su intencija man atlyginti".

Marija Liucijai pareiškė, kad: 1. kas nešios jos škaplierių, 2. laikys savo pašaukimo skaistų gyvenimą ir 3. kalbės Marijos mažąsias valandas kasdien (arba kasdien kalbės rožančiaus dalį), ji išlaisvins vėlę tuoj po mirties iš skaistyklos kančių.

Didysis priešas — ateizmo dvasia

John Haffert tikino mane, kad pasaulio didysis priešas nėra komunizmas, bet ateizmo dvasia, be kurios komunizmas išnyktų. Ateizmas yra ideologija, kuri gali būti nugalėta tik aukštesnės ideologijos. Idėjų nenušausi kulkom, o tik aiškiomis idėjomis. Malda ir atgaila yra galingesnės už diplomatiją. Lietuviai, — sakė Haffert, — virš 27 metų išlaisvinimo laukė per diplomatiją ir nesulaukė. Išbandykite maldą ir atgailą.

Atsisveikindamas pažadėjau melstis į Mariją kitose šve tovėse, kad geriau suprasčiau Marijos dalį mūsų kovoje už laisvę. Jis pažadėjo su lietuviais artimiau dirbti, jei pagyvintum Mėlynosios Armijos veiklą lietuvių tarpe.

Portugalijoje

Liepos 16 pasileidom lankyti Marijos šventovių. Pakelyje į Lisaboną sustojom Santarem mieste ir aplankėm Švento jo Stebuklo bažnyčią.

Bažnyčia labai sena, apleista, bet turi brangią relikviją iš 13-to amžiaus.

Pasakojama, kad 1247 metais viena varginga moteris, nesugyvenanti su vyru, nuėjo pas burtininkę patarimo. Anoji prašė atnešti komuniją, kad šeimyninis gyvenimas pagerėtų. Moteriškė, priėmusi komuniją, tuoj išėmė iš burnos ir suvyniojo į skepetaitę. Skepetėlė pradėjo kraujuoti. Išsigandus nenešė ostijos burtininkei, bet paslėpė skrynioje. Naktį su vyru pabudo ir pamatė savo kambarius, apšviestus didžios šviesos. Abu naktį budėjo ir meldėsi, kol atėję kunigai pernešė komuniją į bažnyčią ir įdėjo į vašką. Už kiek laiko tabernakulyje rado vašką sukapotą į šmotelius, o komunija buvo kristaliniame stikle. Šiandien aiškiai matosi kristale kruvina ostija. Ši stebuklinga relikvija išsilaikė virš 700 metų.

Mūsų būrys buvo palaimintas su šia ostija, taip pat leido relikvijorių pabučiuoti.

Lisabonoje nakvojome dvi naktis, aplankėme miestą ir žymiosius pastatus. Šv. Antano bažnyčioje (jo gimimo) abu rytus laikiau mišias.

Miestas milijoninis ir labai plečiasi. Amerikiečiai pastatė labai ilgą tiltą per Rio Tejo. Anoj pusėj upės stovi didžiulė Kristaus statula. Tai padėka, kad Portugaliją išsaugojo nuo karų. Statula atkreipta į miestą ir tartum jį laimina.

Per Lisaboną yra atvykę keletas mūsų tremtinių į Ameriką.

Ispanijoje

Ispaniją pasiekėm per 4 valandas. Važiavom tuo pačiu autobusu, kuris mus paėmė iš Fatimos. Tas pats autobusas ir tas pats gidas mus vežė ir lydėjo dešimtį dienų.

Pietavom Caya mieste. Diena pasitaikė labai karšta — 110 laipsnių Fahrenheito, bet oras buvo sausas ir saulėtas.

Keliauti buvo nenuobodu, nes vaizdai įvairūs — kalneliai, miškeliai, kai kur matėsi ūkininkų sodybos. Keliai vingiuoti, siauri. Gamta saulės nudeginta, nepatraukli. Medžiai — daugiausia alyvos ir eukaliptai. Kartais buvo ir vaismedžių ir vynuogynų. Šen bei ten dar buvo javų ant lauko.

Ispanijos kraštas atrodo pažangesnis už Portugaliją. Statyba ir žmonės nesiskiria, tik kalba skiriasi. Pragyvenimas, atrodo, lygus abiejuose kraštuose (pigiausias čia ir Graikijoje).

Vieną naktį nakvojome Trujillo mieste. Tai viduramžių miestas, kur kadaise gyveno Ispanijos karalius Karolis IV. Karaliaus rūmuose šiandien yra jeromietės vienuolės, kurios leido mum rūmus apžiūrėti.

Liepos 19 pasiekėme Madridą ir čia turėjome progos pamatyti garsų Prado muziejų ir Karalių Rūmus.

Madride tikėjausi matyti kun. K. Kataliavičių ir pasitarti dėl lietuviškos radijo programos, bet jis buvo atostogų išvykęs į Vokietiją. Tikiuos, kad čia užsuko Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas, kuris atostogauja Europoje. Tuo metu jis ir advokatas Riposanu netoli buvo ir buvo pakvietę mane apsilankyti, bet tuo pakvietimu negalėjau pasinaudoti.

(Bus daugiau)

Ateitininkų Federacijos valdyba posėdžiauja. Iš k. į d.: dr. A. Damušis — svečias, dr. J. Pikūnas — federacijos vadas, kun. S. Yla — dvasios vadas, dr. P. Padalis — svečias; stovi: dr. K. Keblys — referentas sendraugiams, L. Gustainytė — viešnia, dr. R. Kriaučiūnas — generalinis sekretorius, I. Damušytė — referentė spaudai, A. Razgaitis — referentas studentams ir G. Juozapavičiūtė — viešnia.

ATGAIVINKIME ŠV. PRANCIŠKAUS III ORDINĄ

Naujo direktoriaus paskyrimo proga

Lietuvių tretininkų reikalams tvarkyti yra paskirtas Tėv. Tadas Degutis, O.F.M. Jo žinioje bus visos lietuviškai kalbančios šv. Pranciškaus III Ordino kongregacijos Amerikoje ir Kanadoje. Angliškai kalbančiomis kongregacijomis rūpinasi Tėv. Antanas - Kazimieras Venslovas, O.F.M. Jie abu yra lietuvių tretininkų direktoriai.

Po Vatikano II susirinkimo kai kas ėmė galvoti, kad šv. Pranciškaus III Ordinas jau esąs atgyvenęs savo amžių. Tai stambi klaida. Taip galvojant, išeitų, kad visas šv. Pranciškaus Asyžiečio sukeltas dvasinis judėjimas jau esąs persenęs. Tai gryna nesąmonė. Kaip gali persenti Kristaus evangelija, kurią šv. Pranciškus savo įkurtuoju III Ordinu stengėsi įgyvendinti pasauliečiuose? Anuomet tai jam stebėtinai pasisekė. Taip pat ir vėliau šv. Pranciškaus sukeltasis dvasinis judėjimas visuomet reiškė Bažnyčioje atsinaujinimo pastangas.

Tai aiškiai regime ir Vatikano susirinkimo atveju. Prieš šaukdamas šį pasaulinį vyskupų suvažiavimą, popiežius Jonas XXIII asmeniškai vyko į Asyžių maldauti šv. Pranciškaus Asyžiečio pagalbos. Anuo laiku, kai popiežiai mažai kur judindavosi iš Vatikano, tokia kelionė buvo laikoma beveik sensacija. Daug kam atrodė ji ilga ir varginantį senelį popiežių. Bet jis keliavo, nenorėdamas be šv. Pranciškaus ypatingos pagalbos; pradėti Bažnyčios atnaujinimo žygio.

Taip pat ir pačiame Vatikano II susirinkime bei jo dekretuose gyvai dvelkia šv. Pranciškaus Asyžiečio dvasia. Pirmiausia Kristaus evangelijos dvasia, nes šis susirinkimas nuo išorinės dekoracijos, kuri taip spalvingai buvo suklestėjusi Bažnyčioje, lenkia žmogų į vidinį susitelkimą aplink centrą — Kristų. Toliau — meilės ir taikos dvasia, nes Vatikano II susirinkimas nieko nepasmerkė, bet į visus žmones, nors jie būtų skirtingiausių religijų, ar net jas visai praradę, moko žvelgti su meile, jiems padėti atrasti tiesą, jų nepeikiant dėl klaidų. Tai gryniausia šv. Pranciškaus Asyžiečio pasaulėžvalga. Jis taip elgėsi ir taip elgtis mokė kitus, ypač savo artimuosius sekėjus — III Ordino narius pasaulyje. Paminėtina, kad toje pačioje Vatikano susirinkimo dvasioje popiežius Paulius savo taikos vizitui Jungtinėse Tautose New Yorke pasirinko šv. Pranciškaus Asyžiečio šventę. Ten jis atskrido 1965 spalio 4 ir įspūdingai prabilo į viso pasaulio valstybių atstovus taikos bei meilės žodžiais. Visa tai liudija, kad Asyžiaus šventasis tebėra reikšmingas ir šiais laikais Katalikų Bažnyčioje.

Aišku, jis turėtų pasilikti reikšmingas ir visose jos kūno ląstelėse — parapijose. Ten visuomet reikalingas pamaldesnių asmenų būrelis, kuris artimiau bendrautų su Dievu, gyviau reikštųsi bendruomeniniamų veikime ir rūpestingiau siektų dvasinės pažangos arba tobulybės. Iki šiol tai buvo III Ordino nariai. Jų kongregacijų nė dabar negali pakeisti jokia kita organizacija, nes neturi tokios specialios programos.

Šv. Pranciškaus III Ordinas po Vatikano susirinkimo yra atnaujintas, pertvarkytas ir pritaikytas naujiems laikams. Skiriant dėmesio, jis gali tapti gilaus dvasinio gyvenimo branduolys lietuvių parapijose, kaip buvo praeityje. Reikia tiktai linkėti, kad mūsų dvasiškija ir pasauliečiai į šv. Pranciškaus Ordiną palankiai žiūrėtų. Būtų labai gaila, jeigu tretininkų kongregacijos išmirtų lietuvių parapijose. Kur tada glaustųsi pamaldesni žmonės, ypač pasiekę vyresnio amžiaus, kai ateina laikas giliau susirūpinti sielos ateitim? III Ordinas yra pritaikytas ir jaunimui.

Tėv. Tadui Degučiui uždėtas sunkus uždavinys — atgaivinti, sustiprinti ir išugdyti šv. Pranciškaus III Ordino lietuviškai kalbančias kongregacijas. Jis tam žygiui gerai pasiruošė ir už sidegė. Nuoširdžiai prašau gerb. Dvasiškiją ir pasauliečius padėti šiame kilniame darbe. Kai kur III Ordino kongregacijos jau yra išmirusios — reikia jas papildyti naujais nariais; kai kur jų visiškai nėra — būtų naudinga jas įkurti; kai kur kongregacijų veikimas yra apsilpęs — reikia jas sustiprinti. Tėv. Tadas Degutis pradeda šį darbą su tikru pasišventimu bei šviesiom viltim. Tegul jo pastangas laimina Viešpats!

T. L. Andriekus, O.F.M.
Provincijolas

Iš Romos atvyko kun. H. J. Šulcas

Rugpiūčio 6 į New Yorką iš Romos atvyko kun. Hermanas Jonas Šulcas, salezietis. Amerikoje jis išbus iki spalio 16.

Į kunigus įšventintas 1968 gruodžio 21. Pagrindinis jo kelionės tikslas yra išreikšti padėką geradariam ir saleziečių darbų rėmėjam. Be to, jis yra įpareigotas nušviesti saleziečių ateities planus Romoje, kur kuriamas tautinis jaunimo centras.

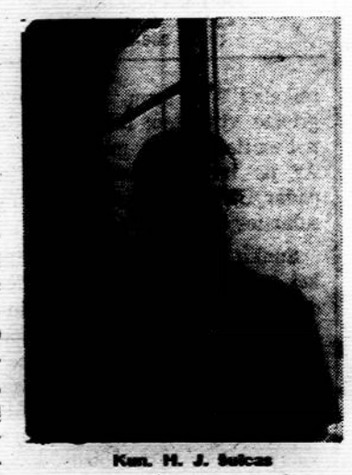

Kun. H. J. Šulcas

Kun. J. Šulcas dalyvaus taip pat vasaros stovyklose Kennebunkporte ir Dainavoje. Be to, nori aplankyti didesnes lietuvių kolonijas kaip Chicagą, Kenošą, Worcester, Bostoną, Baltimorę, Pittsburghą, Clevelandą, Detroitą, Torontą, Rochesterį, New Yorką, Putnamą.

Jis yra dirbęs saleziečių gimnazijoje kaip bendrabučio vedėjas ir mokytojas, o vasaros metu vadovavo jaunimo vasaros stovyklom Italijos Alpėse. Ir Amerikoje jis nori susitikti su lietuvių jaunimo veikėjais ir pasimokyti iš jų, kaip jaunimą organizuoti, nes žada tęsti savo veiklą jaunimo centre Romoje.

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESERYS

BROCKTON, MASS.

nuoširdžiai Jus kviečia atvykti į

24-tą

METINĮ PIKNIKĄ—GEGUŽINĘ

Darbo dieną—1969 rugsėjo 1

11 val. ryto šv. mišios

Nuo 1 val.:
Muzika, žaidimai, užkandžiai, laimėjimai, išpirkimai

STUDENTŲ ATEITININKŲ STOVYKLA IR SUVAŽIAVIMAS

SAS atsinaujinimo metus baigiame su gaivinančia stovykla Lake Ariel, Pa. Stovyklos tema —studento ateitininko kūrybingas įnašas moderniame pasaulyje. Tie žodžiai tik nori paaiškinti, kad mes siekiame paveikti savo pasaulį pozityviai ir praktiškai per savo leituvišką, krikščionišką kūrybą. Kodėl, kaip ir panašūs klausimai bus svarstomi stovykloje.

Kad programa sklandžiai riedėtų, rūpinsis: dvasios vadas— Tėv. Gediminas Kijauskas, S.J., komendantas — Povilas Žumbakis, vakarinių programų vedėjos — Aldona Zailskaitė ir Elenutė Bradūnaitė. Aldona Zailskaitė eis ir mergaičių vadovės pareigas. Bernardas Prapuolenis mokys dainavimo. Eligijus Sužiedėlis praves ideologinį atsinaujinimą.

Iškilmingas stovyklos atidarymas šeštadienį, rugpiūčio 23-čią, 7:30 v. v. Registracijos mokestį (5 dol.) prašoma siųsti SAS vicepirmininkui Pauliui Alšėnui, 6800 Somerset Drive, Brecksville, Ohio, 44141. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės tuo pačiu adresu. Telefonas 216-526-5135. Stovyklos mokestį (35 dol.) galima primokėti pačioj stovykloj. Stovyklautojai prašomi atsivežti savo "miego maišus" arba savo paklodes, antklodes bei pagalves.

Stovykla pravedama kūrybiškoj, ateitininkiškoj nuotaikoj. Mielai priimame tokius stovyklautojus, kurie nori prie tos nuotaikos prisidėti.

Kas negali dalyvauti stovykloje, kviečiami atsilankyti Studentų Ateitininkų Sąjungos metiniame suvažiavime Lake Ariel stovyklavietėje rugpiūčio 30 - 31.

SAS Valdyba

— **Ievos Pocienės** skulptūrų paroda Adelaidėje praėjo sėkmingai. Labai palankiai įvertino penki meno kritikai. Parodos metu nupirkta 13 kūrinių

IŠ VISUR

— **Lilija Šukytė,** Metropolitan operos solistė, šį rudenį lietuviam dainuos tris kartus: dalyvaus XV Kanados Lietuvių dienoje Hamiltone rugpiūčio 29-31; New Yorko Town Hall salėje dainuos rugsėjo 14 Laisvės Žiburio radijo rengiamame koncerte; Hartfordo Hartt College Millard salėje dainuos spalio 5 specialaus komiteto ren giamame koncerte Putnamo mergaičių stovyklos naudai.

— **Prel. Leonardas C. Gižinskas**, L. T., gyvenąs Detroite, dabar pavaduoja Dayton, Ohio, šv. Kryžiaus lietuvių parapijos kleboną kun. dr. T. Narbutą, išvykusį atostogų. Prelato adresas: 1922 Leo St., Dayton, Ohio, 45405. Čia pasiliks iki Darbo dienos.

— **Rūta Skiriūtė** šiais metais B. A. laipsniu baigė San Fernando Valley State kolegiją. Specialybė — kūno kultūra, sportas ir šokiai.

— **Adv. Nadas Rastenis** gavo pakvietimą iš Pasaulio Poetų Kongreso pirmininko Amado M. Yuzon kongrese skaityti savo poemą "War's Curse". Kongresas vyksta rugpiūčio 25-30 Maniloje, Filipinuose. Tema: pasaulio brolybė ir taika per poeziją. Nadas Rastenis, paskutiniu laiku nesveikuodamas, kvietimo negalėjo priimti.

— **L. S. T. Korp! Neo-Lithuania** suvažiavimas įvyks rugpiūčio 30 - 31 Pottawattamie Resort, Benton Harbor, Mich.

— **Kazys Kavalaiuskas,** Dainos choro dirigentas, rugpiūčio 8 staiga mirė Sydnėjuje, Australijoje.

— **Tėv. dr. Tomas Žiūraitis,** O. P., šiais metais švenčia 35 metų vienuolinio gyvenimo, 30 metų kunigystės ir 35 metų spaudos darbo sukaktis.

— **Liet. Tautinių Šokių Instituto** valdyba Chicagoje svarstė ateinančių metų programą, kurioje numatyta: praplėsti valdybą, suorganizuoti taut. šokių mokytojų kursus ir tautinių šokių parodą su paskaita Chicagoje ir pradėti ruošti naujus šokius IV-tajai taut. šokių šventei. Posėdyje dalyvavo Bruno Shotas, Leokadija Braždienė, Irena Silingienė, Bronė Jameikienė ir valdybos pakviesta Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko.

— **Apie rašytoją O. V. Milašių** platesnės apimties rašinį paruošė Paryžiuje veikiančios Milašiaus draugų dr-jos narys M. Kunstle. Rašinį atspausdino Paryžiaus žurnalas "Paris Match" menui skirtame puslapyje. Kunstle pasakoja apie Milašiaus kūrybą ir nurodo, kad po I pasaulinio karo Milašius buvo pirmas nepriklausomos Lietuvos atstovas Paryžiuje.

— **Leidinys "Lietuvių Švietimas Vokietijoje 1944-1950 metais"** jau suredaguotas. Gautoji medžiaga suskirstyta į keturias dalis. Pirmoje dalyje sutalpinti vaikų darželių aprašai, antroje — pradžios mokyklų, trečioje — progimnazijų bei gimnazijų, o ketvirtoje — specialinių mokyklų ir kursų. Surinkta daug fotografijų. Šiuo metu lituanistas peržiūri rankraščio kalbą. Rugpiūčio mėn. viduryje rankraštis bus atiduotas leidėjui. Provizoriniais apskaičiavimais šis 600 puslapių leidinys, įrištas kietais viršeliais, turėtų kainuoti apie 8-9 dol. Kad leidėjui paaiškėtų tiražo dydis ir kad prenumeratoriai būtų galima įdėti į leidinį, maną pirkti šį leidinį, prašomi skubiai pranešti Kultūrai Remti Draugijai, 7026 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Pinigų nesiųsti. Sumokėsite, kai gausite knygą (V.L.).

Vliko leidinėlis

— **Jau spausdinamas** naujai Vliko paruoštas leidinėlis Lithuania, How Much We Know About Her. Išsiuntinėjimas galės būti pradėtas rugsėjo mėnesį. Todėl numatantiems juo pasinaudoti jau dabar laikas užsisakyti tų leidinėlių reikiamą kiekį. Organizacijos bei paskiri asmenys skatinami naudotis visokiomis įmanomomis progomis skleisti šį leidinėlį tarp kitataučių, ypač tarp laikraštininkų, vidur. mokyklų moksleivių ir studentų. Leidinėlyje yra trumpai pateikta esminių informacijų apie Lietuvą, iliustracijų ir Lietuvos žemėlapis. Užsisaką prašomi siųsti po 10 centų už užsakomą egzempliorių spausdinimo bei persiuntimo išlaidų sąskaiton. Kreiptis adresu: VLIKAS, 29 West 57th St. 10 Fl., New York, N. Y. 10019 (E)

Los Angeles Lietuvių ansamblis birželio 28-29 minėjo 20 metų veiklos sukaktį. Nuotraukoje lituanistinės mokyklos vedėjas Ig. Medziukas atidaro jubiliejinį banketą. Nuotr. L. Kanto

HARTFORD, CONN.

Nemaža žmonių iš Hartfordo vasarojo šiemet Kennebunkporte pas tėvus pranciškonus. Ten buvo klubo vedėjas A. Petrauskas su žmona, F. Bočiūnas, P. Petrauskas ir dar keletas šeimų. Savaitgaliais visi stengėsi išvažiuoti iš miesto ir praleisti laiką gamtoje. Žmonės lankė ir lietuvių parką East Hartforde.

Vagys dienos metu įsilaužė į lietuvių švč. Trejybės bažnyčią ir ją apvogė. Išnešė labai sakingų brangenybių. Gaila, bet tokių yra — padidėjo plėšimai, vagystės ne tik nakties metu, bet ir dieną. Nesaugu pasidarė gatvėje. Plėšikauja ir vagiliauja jauni žmonės. Tokių yra ir Hartforde.

Vietos SLA tradicinė metinė gegužinė buvo rugpiūčio 17, East Hartforde. Buvo atvažiavęs Tėvynės redaktorius J. Petrėnas.

Ruduo artėja. Su juo turėtų pagyvėti ir kultūrinė veikla. Bet ar pagyvės. Šiaip kultūrinis lietuvių veikimas Hartforde pasidarė kur kas silpnesnis nei anksčiau. Lietuvių Bendruomenės apylinke radijo valandėlė čia gyviausiai reiškiasi.

V.M.K.

Išvyka

Rugpiūčio 3, sekmadienį, buvo gana tvanki diena, bet nelijo... Man parėjus iš bažnyčios, mano duktė viešnia paragino važiuoti į tėvų pranciškonų rengiamą gegužinę Kennebunkport, Maine. Kažkodėl nesiryžau ruoštis į kelionę. Vėliau porai valandų praėjus, dukra vėl sako: "mama, važiuojam į gegužinę, aš tave nuvešiu". Šį kartą su tikru noru sutikau. Ir pietų nebevalgėm, nes jau buvo vėlus laikas, skubiai susėdom į sportinę mašinėlę ir per tris su puse val. nuvažiavom į gražią ir mielą Tėvų pranciškonų vienuolyno sodybą. Anksčiau čia dažnai su visa šeima vasarodavome. Ir šiemet liepos mėn. pradžioj turėjom progos čia gražiame ore ir puikioj aplinkoj sustiprinti savo sveikatą. Tačiau į gegužinę per 18 metų tai pirmą kartą tenuvykom.

Gegužinės įspūdžiai labai mieli ir malonūs. Dalyvių buvo gausiai iš New York, Hartford, Worchester, Boston, Glouchester ir kitų vietovių. Vieni, susitikę savo draugus ir pažįstamus, linksmai kalbėjosi, kiti laimę mėgino, užkandžiavo. Lietuviška plokštelių muzika nuotaikingai visus linksmino. O jaunimo puikiai pašokti tautiniai šokiai visų stebėjusių širdis džiugino ir gaivino. Už tai priklauso didi pagarba ir padėka šokių mokytojai O. Ivaškienei ir jos auklėtiniam jauniam ir mažiesiem, jog savąjį tautinį meną nemuilstamai, gražiai ir darniai puoselėja.

Ši vasara gegužinėm ir vasarotojam nepalanki ir lietinga, bet Tėvų pranciškonų surengtai Dievulis davė gerą dienelę. Atvykę galėjo gražioj gamtoj jaukiai ir linksmai praleisti sekmadienio laiką.

Ir mudvi su dukrele sutikom savo gerus bičiulius, pažįstamus ir labai džiaugiamės, kad į puikią Tėvų pranciškonų gegužinę nuvažiavom.

Buvusi M. H.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

7 dol. — A. Malinauskienė, Arlington, Mass.

Po 5 dol.: A. Zavadzkas, New London, Conn., J. Vaisiūnas, Caracas, Venezuela, P. Cinkus, Milan, Tenn., P. Raulinaitis, L. A., Calif., S. Zebertavičius, B'klyn, N. Y.

4.50 dol.: J. Grigaliūnas, Elizabeth, N. J.

Po 3 dol.: L. Mathews, B'klyn, N. Y., E. Venckus, Woodhaven, N. Y., A. Peetrs, Ozone Pk., N. Y., D. Yakienė, Smithtown, N. Y., F. Mocijūnas, Rochester, N. Y., Z. Delenikaitis, Waterbury, Conn., H. Dalangauskas, New Britain, Conn., P. Surma, Phila., Pa.

Po 2 dol.: F. Dimas, F. Adamonis, A. Jurgėla, J. Jonaitis, J. Stonkus, A. Sijewic, Brooklyn, N. Y., H. Petniūnas, A. Petraitis, V. Galinis, Richm. Hill, N. Y., V. Budininkas, A. Kepalas, M. Klimas, F. Kurmis, Woodhaven, N. Y. R. Mainelis, Sunnyside, N. Y., O. Arlickas, A. Milasevičius, L. I. City, N. Y., J Maldutis, Lake Ronkonkoma, N. Y., V. Sirusas, Ossining, N. Y. K. Čiurlys, E. Paterson, N. J., V. Gružas, Paterson, N. J., M. Mikolaitis, Cherry Hill, N. J., S. Vanagas, Irvington, N. J., B. Žemeikis, Higginsville, N. J., B. Markevičius, Worcester, Mass., M. Kristoponas, Dorchester, Mass., A. Grigas, Lowell, Mass., V. Izbickas, Westwood, Mass., E. Valiukonis, So. Boston, Mass., Kun. S. Yla, Putnam, Conn., J. Bružauskas, Ansonia, Conn., D. Urbonavičius, Fairfield, Conn., P. Levendauskas, Naugatuck, Conn., V. Levanas, E. Žilinskienė, S. Petruškevičienė, Waterbury, Conn., A. Sedgwick, Stratford, Conn., Z. Gavėnas, W. Hartford, Conn., V. Frankus, O. Bibuls, Balt. Md., P. Bernotas, Nashua, N. H., Kun. S. Bartkus, Kewanee, Ill., P. Deltuva, Rockford, Ill., A. Miklas, Cgo, Ill., A. Nagal, Warrington, Pa., F. Ališauskas, Scranton, Pa., R. Šileika, Phila., Pa., V. Žilinskas, E. Marsen, Pgh., Pa., Dr. A. Savičiūnas, M. Palūnas, Akron, Ohio, kun. C. Patrick, A. Masilionis, Clevelan Ohio, A. Barzdukas, Falls Ch. Va., U. Varneckas, L. A. Calif., V. Balčiūnas, Dells, Wisc., V. Dailidė, Toronto, Ont.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir ir neatsilepusių.

Dėkinga **DARBININKO Administracija**

Laiškas Redakcijai

Dar dėl siuntinių į pavergtą tėvynę

"Darbininke periodiškai dedamos "Cosmos Parcels" siuntinių firmos skelbimas atrodo klaidinantis, todėl reiktų šios firmos pareiškimus interpretuoti plačiai žinomų kitų faktų šviesoje statant lietuviškus interesus pirmoj vietoj aukščiau visų kitų.

Cosmos skelbimai sako: "tūk tančiai klijentų patenkinti". Įdomu, kaip Cosmos galėtų įrodyti, kad iš tikrųjų taip yra. Aš žinau, kad tūkstančiai nėra patenkinti ir štai kodėl, būtent, vieno siuntinio persiuntimo išlaidos buvo tokios: muitas — 86,09 dol., mokestis — 2,50 do patarnavimas — 14 dol., pašto ženklai — 9,85 dol., apdrauda — 1 dol. Viso 113,44 dol.

Ar įmanoma rasti patenkintą, kada vien tiktai už persiuntimą tenka mokėti pasakišką sumą, kokios nė vienas kraštas nereikalauja. Visi gerai žinome, kad šios sumos eina tik į Kremliaus kišenę, bet ne siuntimo išlaidoms padengti. Kas persiuntimui svarbiausia— apdrauda, tai tik vienas doleris, o kuriam tikslui kitos sumos?

Mano siuntiniai dingo prieš maždaug dvejis su puse metų ir iki šiol gavau už juos atlyginimo tiktai už 45 centus apdraudos dėka advokato. Kur pražuvo apdraudos likusi dalis reikės aiškintis per teismą. Kiti mano pažįstami nė cento nėra gavę už sugadintus siuntinius, kurie taip pat apdraudą mokėjo ir tikėjo skelbimais, kad visi siuntiniai apdrausti ir garantuotas tikslus pristatymas.

Būtų gera, kad mūsų spauda dėtų ne vien apmokamus skelbimus, kurie dažnai klaidina mūsų visuomenę, bet neatsisakytų dėti ir siuntėjų ypač nukentėjusių dėl klaidinamų skelbimų pareiškimus. Juk mūsų spaudos siekimas yra tarnauti tiesai, o ne vien pinigui.

Su pagarba

Liudvika Kulikauskienė

Eglė Giedraitienė ir P. Stoškynas — Blue Water Manor savininkas. Ši garsi vasarvietė yra prie George ežero. Puikios sąlygos praleisti atostogas. Patogu paiieėti vykstant į Kanadą. Nuo New Yorko per 200 myliy. Iš New York Thruway Exit 23, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N kelių 7 myl. į šiaurę. Dėl informacijų kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. Tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Mažello

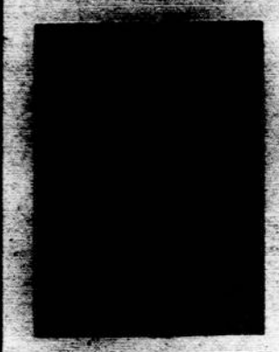

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

Klausimas

Atvykę į Ameriką 1951, abu su žmona sunkiai dirbome fabrikuose. Kai susitaupę, nusipirkome namus, paskui ir kitus, tai darbo dar prisidėjo, nes šventadieniais ir per atostogas teko tuos namus taisyti, remontuoti ir šiaip žiūrėti. Vaikams baigus mokslus, nutarėm nelaukti, kol sukaks 65 metai pensijai gauti. Nutarėm palikti darbus ir eiti į tokį biznį, kuriame žmogus galėtum dirbti ir senatvėje. Ilgai ieškoję ir svarstę, nusipirkome "motelį". Pirkome ne tik pastatus, bet ir jame esamus baldus, televizijas ir kitus reikmenis. Iš viso tas motelis mums kainavo virš 150.000 dolerių. Padėję geroką sumą rankpinigių (deposit), kiti pinigai arba, geriau sakant, balansas buvo išdėstytas mėnesiais mokėjimais po 3,000 "principal" ir 300 procentų. Tiesa, kai pirkome motelį, savininkas mums rodė savo buhalterijos knygas, iš kurių aiškiai buvo matyti, kad vidutinių pajamų jis yra turėjęs per 5000 į mėnesį. Taigi buvome tikri, kad neturėsime sunkumų motelį per trumpą laiką išmokėti, kol dar turime jėgų patys dirbti ir tvarkytis. Turėjome paėmę ir advokatą; jis tuos reikalus mums ir tvarkė. Kai motelis buvo mūsų pilnai perimtas, buvome nemaloniai nustebę, matydami, kad biznis toli gražu nesiseka taip, kaip buvusiems savininkams. Pajamų turėjome žymiai mažiau, negu tikėjomės. Kol sutaupų dar buvo keletas tūkstančių, šiaip taip sugebėjome apsiginti. Sutaupoms beveik išnykus, atsidūrėme tikroj nelaimėj. Susisiekę su senu savininku, susitarėm, kad jis priims 1500 į mėnesį ir 150 procentų, vietoj 3,000 ir 300. Mes prašėme, kad tai būtų sutvarkyta raštiškai ir jis žadėjo tai padaryti, kai tik susisieks su savo advokatu, kuris, anot jo, buvo kažkur išvažiavęs. Mes perdaug nesirūpinom, nes jis priėmė mūsų 1650 dol. per du mėnesiu, sakome, reiškia sutinka. Trečią mėnesį, kai pasiuntėm jam čekį 1650 dol., jis mums tą čekį grąžino ir pranešė, kad jis mus duosiąs į teismą, reikalaudamas "savo" motelio grąžinimo ir liepė mum tučtuojau išsikraustyti. Mus lyg perkūnas trenkė; žmona susirgo, o aš tuoj susisiekiau su tuo advokatu, kuris mums "pervedė" popierius. Nuvykau pas jį ir jis mane išklausęs, sako, kad turime labai sunkią bylą, nes buvusio savininko sutikimas priimti mažesnį mėnesinį mokėjimą, negu buvo sutarty numatyta, nebuvo raštu surašytas. Jis tuoj manęs paprašė jam duoti 1,000 dolerių rankpinigių (retainer) bylai vesti. Paklausiau jo, ar jis man gali garantuoti, kad byla bus išlošta ir kad mes nenustosime savo paskutinio cento. Jei taip, sakau, jei jis tai gali garantuoti, aš jam duosiu tą tūkstantinę. Jis labai supyko ir man pasakė ieškotis kitą advokatą, kad jis pats jokių garantijų man neduosiąs ir panašiai. Susimildama, prašau man tuoj per laikraštį pranešti, ar mes galime tą bylą pralošti ir kas mums reikėtų daryti. Ar duoti advokatui tokią sumą pinigų, kurių dabar neturime, jei jis negarantuoja bylos išlošimo. Ar mums galėtum nurodyti, mūsų valstijoj, kitą advokatą, kuris mums sutiktų padėti, neprašydamas iš anksto pinigų. Būsime dėkingi už bet kokį patarimą, nes pasitikime Tamsta.

Skaitytojas
(prašau nedėti laikraštin mūsų valstijos)

Atsakymas

Rimtas advokatas negarantuoja bylos išlošimo. Reikalauti vadinamo "retainer" yra priimta ir suprantama. Juk advokatas, kuris veda bylą, turi ir išlaidų ir "investuoja" savo darbo ir laiko. Manau, kad Tamsta be reikalo ieškai kito advokato. Advokatą aš nerekomenduoju, nes, jei klijentas būtų tokiu advokatu nepatenkintas, mano rekomendacija jam nepatiktų.

Dėl paties reikalo: jei aš turėčiau sutarties nuorašą, aš į Tamstos klausimą galėčiau daug geriau atsakyti. Nežinant sutarties nuostatų, yra neįmanoma konkrečiai dėl jos pasisakyti. Paprastai tokios sutartys turi vadinamas "time is of the essence" ir "forfeiture" klauzules. Labai daug priklauso nuo tų klauzulių suredagavimo. Kiekvienu atveju, man atrodo, kad tas faktas, kad buvęs savininkas **priėmė mažesnius mokėjimus** (installments), negu buvo numatyta sutarty, padėtų Tamstos advokatui patiekti argumentą, kad buvęs savininkas "sutiko" su sutarties nuostatų pakeitimu (modifikacija). Teisiškai tai vadinasi "waiver". Todėl vargu ar jis galėtų reikalauti, kad Tamsta griežtai vykdytum "senus" sutarties nuostatus. Tokiu atveju, prieš kreipdamasis teisman, jis privalėtų Tamstoms pranešti, kad jis reikalauja "senų nuostatų" griežto vykdymo; taigi, kad jis nebesutinkąs su modifikacija. Ar jis tai gali dabar iš viso padaryti, ar ne, priklauso nuo sutarties nuostatų redakcijos.

Sunku tikėti, kad Tamsta pirkai tokį brangų motelį, atsidėdamas vien ant senojo savininko Tamstai rodomų buhalterijos duomenų. Žinoma, biznio sumažėjimas gali būti paaiškinamas biznio administracijos pasikeitimu (change of management). Tačiau tokios rūšies bizny, kaip motelis, administracijos pasikeitimas paprastai neturi didelės reikšmės. Esu tikra, kad Tamstų motelio priežiūra nėra prastesnė, negu buvusio savininko; Tamstos gal tik turite mažiau patyrimo šitokios rūšies biznyje.

— **Akademikų Skautų** Chicagos skyrius ruošia "Akvarijaus" stovyklą Rako ūkyje, Custer, Mich., nuo rugpiūčio 23 iki rugsėjo 1. Kaina 40 dol. ir dar 5 dol. registracijos mokestis, kuris siunčiamas J. Raslavičiūtei, 7234 S. Sacramento, Chicago, Ill. Tel. 776-3254.

Kad nenueitų niekais

Australė Geraldina Fawcettė, nors jau ir 53 m. amžiaus, dar kartą norėtų ištekėti ir ieškoti tokio vyro, kurio vardo ir pavardės pirmosios raidės būtų F. ir F.

Mat, jos vyras buvo Frederickas ir paliko nemaža baltinių ir drabužių su monogramomis. Ji nenorėtų, kad visa tai niekais nueitų.

Mūsų Sąjungos nariui ALFONSUI JAKUPČIONIUI, o taip pat jo seseriai ir broliams, mirus jo broliui *Simonui*, reiškiame nuoširdžią užuojautą

ALRK Vargonininkų ir Kitų Muzikų Sąjungos Centro Valdyba

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

M. W. MALE

Work near Home
Offset Pressman & Asst Pressman. Also Operator Single & Color Presses. Steady work. Nice working conditions Day shift.
Commercial Multi Color Corp.
653 11th Ave., N.Y.C.
Call (212) C16-8231

Work Near Home
FOREMAN Secondary Operation Dept. To set up secondary operation involving drilling tapping, turning, milling. Must be able to supervise. Some background in tool work. Mini-Matic, 1275 Bloomfield Ave. Fairfield, N. J. (201) 226-7877 — Mr. Folz.

Work Near Home
Cooks Ala Carte Exp. Only top pay. Full time & part time. All benefits. The Chalet, 120 West Passaic Street, Rochelle Park, N. J. Call (201) 843-2711. Ask for Chef Rudy.

EXP MECHANIC ON AUTOS
Must have own tools — steady nice working conditions work near home Commercial body and tank — 53-24 98th Street Corona Queens. Call: 699-5688

SALAD MAN
Short Order Cook and General Kitchen Help steady nice working conditions good salary. The SCHOONER REST — 111 West Broadway Port Jefferson L.I.
Call 516-473-5656

SHEETMETAL MECHANICS
1st & 2nd class. Full time days. Part time nights 5 hours. Precision chassis, housing, etc. Close tolerance. Bklyn. loc.
(212 783-6206

AUTO MECHANICS
12,000 to 15,000 Potential
If you're looking for the chance to earn excellent pay with potential income unlimited, this new aggresive Ford dealership is for you. Many fringe benefits, fine working conds. Contact Service Manager, Thomas Ford, 914 YOnkers 8-3900.

Work Near Home
Exp or Trainee
Transmission Mechanic or helper Learn to rebuild & install Must have license Rosedale Automatic Transmission, 3375 Lawson Blvd., Oceanside, N.Y., Call 516 OR8-2909

Work Near Home
MALE CUTERS
On Children sportwear Permanent. Salary open Plenty of overtime Must be Exp.
CLARK KNITTING MILLS
150 Commerce Rd.
Charlstadt, N. J.
(201) 933-8844

IRON WORKERS
Inside & outside Experience. Good pay, steady work Call (212) 539-0220.

WORK NEAR HOME
Porter nites 12-8. Steady nice working conditions Brunswick Parkway Lanes 955 Bronx River Ave. Bronx. Call 893-4080

TAILOR
We are seeking a thoroughly experienced tailor for our Men's alteration department. Liberal salary, excellent employee benefits.
Apply in Person
BAMBERGER'S
Newark
Employment Office 9th Floor
An equal Opportunity Employer

Work Near Home
Experienced Body & Fender Man or Combination Painter
Steady work nice working conditions All fringe benefits 40 hours 5 days
Perfect Custom Coach Inc.
219 W. 77 the St., N.Y.C.
874-3016

MALE - FEMALE

High School Grads
JUNE GRADS
Get yourself something for graduation... a good job.

Right now, we have a choice of openings as:

SECURITIES CLERCS
TYPISTS
STENOS
SECRETARIES
FIGURE CLERKS
PAGES
FILE CLERKS

and many other great jobs at good starting salaries.

A special feature at Citibank are several training programs, for example — Secretary page program for gals having little or no typing & steno skills to be trained during the normal work day as secretaries. Supervisory training program — geared to night college students who possess outstanding aptitudes.

APPLY NOW
111 WALL STREET
(at F.D.R. Drive)
8:30 am - 4:30 pm
on Wednesday - Friday.
634 LEXINGTON AVE.
(at 54th Street)
9:00 am - 7:00 pm
Monday and Tuesday
9:00 am - 5:00 pm
Wednesday - Friday
For Something More Than a Job
An equal opportunity employer m/f

STATIONERY FIREMEN
SECOND CLASS LICENSE
GENERAL MAINTENANCE PAINTER
HOUSEKEEPING, DIETARY
LAUNDRY SERVICE POSITIONS

Salem Hospital is a large friendly community hospital that offers qualified personnel, highly competitive salaries, a convenient suburban location, excellent benefits and a congenial staff.

Apply Personnel Office
SALEM HOSPITAL
81 Highland Ave., Salem, Mass.
(617) 744-6000
— An Equal Opportunity Employer —

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vyriausybė ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

Kultūros židinio — Jaunimo centro žemės pašventinimo proga koncertas — vakarienė įvyks rugsėjo 21, sekmadienį, 6 val. vak. St. Matthias auditorijoje, 58-15 Catalpa Ave., prie Myrtle Ave., Ridgewood, N. Y. Koncerto programą atliks solistė Aldona Stempužienė.

Didžiulis Lietuvos atsiminimų radijo piknikas, rengiamas New Jersey ir apylinkės lietuviam, įvyks rugsėjo 7, sekmadienį, Royal Gardens Parke, 99 E. Hazelwood Ave., Rahway, N. J. Organizuojamos didžiulės ekskursijos autobusais iš įvairių kolonijų. Pikniko - gegužinės išvakarėse Lietuvos atsiminimų radijas, vadovaujamas prof. dr. J. Stuko, pradeda 29-tuosius transliavimo metus.

Solistas Liudas Stukas pakviestas dainuoti Essex Opera teatre, Ne wJersey, Toscos pastatyme.

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga prašo paraginti N. Y. apylinkės draugijos narius dalyvauti septintame Sąjungos suvažiavime rugpiūčio 30 - 31 Toronte, Kanadoje. Draugijos nariai prašomi lygiai viena savaitė prieš suvažiavimą gausiai dalyvauti visuotinaime susirinkime bendrai aptarti kalbamą reikalą. Susirinkimas įvyks rugpiūčio 23 d. 5 val. p. p. dr. A. Narvydo rezidencijoje: 409 Larkfield Rd., E. Northport, L. I., N. Y. 11731. Dr. A. Narvydas savo keliu kviečia gydytojus atvykti su svečiais į jo rengiamą pobūvį, kuris įvyks po susirinkimo.

Prof. dr. J. J. Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo direktorius ir Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkas, pasibaigus vyčių 56-tam seimui Newarke, N. J., vyks į Cincinnati, Ohio, ir dalyvaus prekybos profesorių konferencijoj rugpiūčio 25-27.

Lietuvos atsiminimų tradicinis piknikas - gegužinė rugpiūčio 3 Franklin Square, L. I., buvo labai sėkmingas. Iškiliąją lietuvaitę išrinkta Audra Cenfeldaitė iš Union, N. J. Polkutės konkursą laimėjo Stefanija Dreseris ir Jonas Marcinkevičius. Gražiausių gėlių dovaną laimėjo Tesė Puodžiuvienė. Programą atliko "Rūtos" ansamblis, diriguojamas muz. A. Kačanausko.

Marijona Krasauskienė, sulaukusi 90 m. amžiaus ir gyvenusi Ozone Park, N. Y., ilgametė Darbininko skaitytoja, mirė liepos 31. Po gedulingų pamaldų Apreiškimo parapijos bažnyčioje, rugpiūčio 4 palaidota St. Charles kapinėse. Nuliūdime liko dvi dukros: Elena Zailsky ir Marion Anterio, 5 anūkai ir 8 proanūkai. Laidotuvėmis rūpinosi Aromiskio šermeninė.

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ DĖMESIUI

ALIAS skyriaus susirinkimo vieta pakeista. Susirinkimas bus rugpiūčio 22, penktadienį, 7:30 v. v. White Horse restorante, 86-16 Jamaica Ave. Programoje — prof. S. Kolupailos skaidrės iš Lietuvos ir galutinis baliaus suplanavimas.

Rūta Ruzgaitė iš New Yorko mokytojų savaitės metu (rugpj. 17-24) Dainavoj praves vaikų užsiėmimus. Ruzgaitė šį pavasarį baigė kolegiją. Pagrindinė studijų šaka buvo prancūzų kalba ir literatūra. Vasarą praleido gilindama lituanistines žinias Fordhame. Rudenį tęs studijas ir sieks magistro laipsnio pedagogikoj. Mokyme ir auklėjime Ruzgaitė praktikos įgijo dirbdama ir su amerikiečiais ir su lietuviukais. Metus yra mokytojavusi amerikietiškam kasdieniniam daržely, du metus yra buvus aukle dešimtmetės amerikietės. New Yorko šeštadieninėj mokykloj dirbo du metus su įvairaus amžiaus vaikais. Prieš kelis metus Ruzgaitė iliustravo pratimų sąsiuvinį "Lietuvių kalbos pratimai pirmam skyriui", kurį paruošė jos motina Elena Ruzgienė, New Yorko šeštadieninės mokyklos ilgametė mokytoja ir vedėja.

New Yorko atstovai JAV Kongrese Samuel S. Stratton, John J. Rooney, Martin B. McKneally, Seymour Halpern ir Charles E. Goddell yra Amerikos lietuvių kongreso garbės komiteto nariai. Tikimasi, kad kongrese dalyvaus nemažas skaičius New Yorko lietuvių organizacijų atstovų.

Eurotono plokštelių bendrovė New Yorke ką tik išleido dvi lietuviškas "casette cartridges" aštuonių juostų, kurios tinka groti automobilyje arba namuose. Viena — akordeonisto Kazio Daubaro įgrojimai, kita — New Yorko lietuvių vyrų okteto dainos. Ši bendrovė netrukus išleidžia ilgo grojimo plokštelę, įdainuotą Chicagos "Aidučių" ansamblio, kuriam vadovauja Alice Stephens.

Inž. Juozas Butkus, iš Woodhaveno, liepos mėn. buvo išvykęs atostogų į Bahamos salas.

Antanas Bendorius
Nuotr. R. Kisieliaus

Už a. a. Antano Bendoriaus velę gedulingos mišios su egzekvijomis bus laikomos tėvų pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwock Ave., Brooklyn, N. Y. rugpiūčio 30, šeštadienį, 10 v. ryto. Velionies našlė ir vaikai kviečia draugus atsilankyti ir prisiminti jį savo maldose.

Elenos Vaitiekūnienės, Darbininko skaitytojos iš Brooklyn, N. Y., sūnus pulk. leit. Antanas Vaitiekūnas, tarnaująs JAV oro karinėse pajėgose, vieniem metam išvyko į Korėją. Virginijos valstijoje liko žmona su penkiais vaikais. Pulkininko sesuo Emilija Bajor su vyru neseniai 3 savaites lankė Europą. Jų duktė Patricia baigė N. Y. U. kolegiją ir ruošiasi mokytojauti. Sūnus Edvardas baigė Bishop Laughlin Memorial aukštesniąją mokyklą ir vyks studijuoti į Bradley universitetą, Peoria, Ill. E. Vaitiekūnienė visiem linki sėkmės.

Veronika Žaikienė, gyvenusi Edison, N. J., mirė rugpiūčio 14. Po gedulingų pamaldų šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Elizabeth, N. J., palaidota rugpiūčio 18. Gedulingas pamaldas atlaikė ir į kapines palydėjo velionies giminaitis kun. A. Petrauskas, Angelų Karalienės parapijos klebonas.

Lituanistika Fordhame

(atkelta iš 4 psl.)

ta. Jis kalbėjo apie metodus, kaip sudominti mūsų jaunąją kartą, kad ji domėtųsi lietuvių kalba, papročiais ir kultūra. Jo draugiška šypsena, jo entuziazmas ir domėjimasis lietuviškais reikalais sukėlė studentų tarpe pasiryžimą dirbti ir aukotis tautos reikalams. Ne viena studentė, išklausiusi Tėvo Saulaičio paskaitos, pasiryžo mokytojauti šeštadieninėse mokyklose. Po paskaitos Tėv. Saulaitis išvyko į Europą, palikdamas mumyse gilų įspūdį.

Ne visą laiką mes buvome užgulę ant knygų. Nepamiršome mes ir pasilinksminti. Kursų direktorius prof. A. Vasys suruošė mums iškylą prie Welsh ežero. Nors tą dieną ir lijo, bet visų nuotaika buvo puiki, ir mes maloniai praleidome laiką. Taip pat prof. A. Vasio bute suruoštas priėmimas mokytojams ir studentams praėjo su pakilia nuotaika. Visur ir visada skambėjo lietuviškos dainos. Net ir kitataučiai ateidavo pasiklausyti lietuviškų dainų.

Pagaliau atėjo rugpiūčio 8. Tai buvo diena susirūpinimo ir nerimo. Nerimome mes ne tiek dėl egzaminų, kiek dėl to, kad reikės skirtis. Norėjosi, kad kursai taip greit neužsibaigtų, kad mes galėtume toliau studijuoti ir išsinešti su savim į ateities gyvenimą gilesnę meilę savajai kalbai, kultūrai ir savajai tautai.

Rūta Ruzgaitė
Marytė Sandanavičiūtė
Kęstutis Sužinskas

Lietuvos vyčių 56 seimas jau čia pat

Richard J. Hughes, New Jersey gubernatorius, Lietuvos vyčių 56 seimo, įvykstančio rugpiūčio 21-24 Newark, N. J., proga prisiuntė seimo rengėjam sveikinimą, pasidžiaugdamas šios ir kitų lietuviškų organizacijų veikla.

Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, Lietuvos vyčių seimo metu kalbės rugpiūčio 23, penktadienį, priešpiečių metu Robert Treat viešbuty, Newark, N. J. Tema: "Veikime vieningai ir ištikimybėje savo idealam".

Trys New Jersey miestų burmistrai sutiko dalyvauti seimo darbuose. Newarko burmistras Addonizzio sutiko dalyvauti eilėje seimo įvykių, pasveikinti delegatus žodžiu ir iškabinti sveikinimo plakatą virš Newarko rotušės. Keany burmistras Healey ir Elizabeth burmistras Dunne sutiko dalyvauti seimo veiklos momentuose, vyksiančiuose jų miestuose.

Kun. V. Karalevičius, Šv. Onos lietuvių parapijos administratorius, Jersey City, N. J., arkiv. T. Bolando įkardinuotas į Newarko arkivyskupiją.

Apie Joną Monkevičių - Mankų rašoma Elizabeth, N. J., "Daily Journal" dienraštyje, liepos 16 d. pirmam puslapy. JAV oro pajėgų majoras Mankus dirba Houston, Texas, erdvės tyrimų centre ir daug prisidėjo prie astronautų sėkmingo skrydžio į mėnulį. Mankus yra buvęs "Rūtos" ansamblio pirmininku.

MASPETHO ŽINIOS

Sugrįžus prel. J. Balkūnui iš Europos, į Europą išskrido kun. J. Pakalniškis. Su juo drauge iškeliavo ir kun. A. Račkauskas. Grįš apie rugpiūčio 21.

Rugpiūčio 8 mirė Marie Varnes — vaistininko Jono Varno žmona, mokytoja. Palaidota rugpiūčio 11.

Elenai Savickienei padaryta abiejų akių operacija. Guli Jewish ligoninėje.

Maldininkų kelionė į Šiluvos koplyčią Washingtone organizuojama rugsėjo 7. Bilietas į abi puses tik 8 dol. vienam asmeniui. Autobusai išvyks 7 v. ryto ir grįš apie 10 val. vak.

Juozas Kivyta, Darbininko skaitytojas, mirė liepos 16, palaidotas liepos 19.

Carol Ann Stanisauskas susituoks su Gerard J. Muller rugsėjo 13.

Joan E. Kabošis susituoks su C. Robert Catuosco rugpiūčio 23.

Kiekvieną sekmadienį laikomos vakarinės mišios 5 val.

Maspethe, prie lietuvių bažnyčios, išnuomuojamas vyrui atskiras kambarys su galimybe naudotis virtuve. Tel. TW 4-1962.

Woodhavene, šalia parko, parduodamas 2 šeimų mūrinis namas. Butai 5 ir 6 kambarių. Dviejų automobilių garažas, atskiras įvažiavimas. Namas geram stovy, įrengti visi patogumai. Viršutinis aukštas tuščias. Dėl informacijų skambinti tel. VI 6-8213.

Williamsburg sekcijoj, 372 Hooper St. išnuomojamas butas iš 4 kambarių už labai prieinamą kainą. Kreiptis tel. SP 6-3843.

Ieškomas žmogus, kuris galėtų pabūvoti pas asmenį nuo 5 val. popiet iki 10 val. vak. Kreiptis 91-48 88th Rd., Woodhaven, N. Y. Tel. 843-3544.

Parduodami visi buvusios foto studijos įrankiai. Gera proga viską įsigyti už lemtą kainą. Pardavimo priežastis: senas amžius ir nesveikata. Kreiptis: R. Kruch'as, 65-23 Grand Ave., Maspeth, N. Y. 11378.

Šio vyčių seimo metu garbės nario titulas, aukščiausias organizacijoje pagerbimo ženklas, bus suteiktas **Onai M. Klem,** ketvirto laipsnio vytei, priklausančiai vyčių 90 kuopai, Kearny, N. J., nuo 1935 balandžio mėn. Ona per 34 metų laikotarpį yra veikliai pasireiškusi organizacijos gyvenime — kuopos, apskrities ir visos organizacijos apimtyje. Ejo įvairias atsakomingas pareigas, 12 metų redagavo Kearny kuopos mėnesinį laikraštį, priklausė "Rūtos" ansambliui, puoselėjo lietuviškų šiaudinių papuošalų bei velykinių kiaušinių lietuviško marginimo meną, tuo sudomindama ir plačias kitataučių mases.

1969 gruodžio 1 sueis 100 metų nuo Lietuvos vyčių organizacijos įsteigėjo **Mykolo Norkūno** gimimo. Jis šią organizaciją įkūrė 1913 balandžio 27. Vyčių steigėjas bus pagerbtas baigiamojoj seimo sesijoj, rugpiūčio 24, Robert Treat viešbuty. Kalbės Norkūno duktė dr. Phyllis Cimic, kuri ruošia plačią tėvo biografiją. Minėjimą praves Juozas Boley.

Seimas baigiamas rugpiūčio 24, sekmadienį, 6 val. vak. iškilmingu banketu Robert Treat viešbuty, Newark, N. J. **Žibuoklių sekstetas, vadovaujamas L. Stuko,** padainuos lietuviškų dainų.

Šis meno vienetas, sudarytas 1966, jau yra pasirodęs eilėje JAV vietovių ir Kanadoje bei įgrojęs plokštelę. Nenuostabu, kad seksteto pasisekimai vertinami ne tik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe.

New Yorko - New Jersey L. V. Apskritis kviečia visus į

LIETUVOS VYČIŲ SEIMĄ

Rugpiūčio (Aug.) 21, 22, 23, 24, d.d., 1969 m.

Ketvirtadienį, Rugp. 21 d. — 8:00 v. v.
SUSIPAŽINIMO VAKARAS — Šokiai ir vaišės
Liet Katalikų Bendruomenes Centre, 6 Davis Ave., Kearny, N. J. Bilietas — $4.00

Penktadienį, Rugp. 22 d. — 8:00 v. v.
KONCERTAS — Programoje: "Rūtos" Ansamblis, vad. Alg. Kačanauskui, N. Y. Vyčių Šokėjų Grupė, vad. K. Visockaitės, Akt. Vitalis Žukauskas. Gros Gutauskų Orch.
Šv. Jurgio Draugijos Salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J. Bilietas — $3.00.

Šeštadienį, Rugp. 23 d. — 9:00 v. v.
BALIUS — Gros Gene Mitchko Orchestras — Bilietas — $3.00.
Robert Treat viešbutyje, 50 Park Pl. Newark, N. J.

Sekmadienį, Rugp. 24 d. — 6:00 v. v.
BANKETAS—Programoje: "Žibuoklių" Sekstetas, vad. L. Stukui.
Robert Treat viešbutyje, 50 Park Pl., Newark, N. J. Vietos rezervuojamos — tel. (201) 289-6878.

APREIŠKIMO PARAPIJOS

PIKNIKAS

įvyks

August — Rugpiūčio 31

Franklin Square, L. I., N. Y.

Gros *Joe Thomas* orkestras

Durys atsidarys 1 val., šokiai prasidės 4 val. popiet

Gražus parkas, didžiulė naujai pastatyta salė, geras privažiavimas ir aikštė mašinom statyti.

Autobusas išeis 1 val. nuo Apreiškimo bažnyčios; 1:30 — nuo šalinskų įstaigos Woodhavene. Nuo Jamaicos traukinio paskutinės stoties iki pat pikniko aikštės autobusas atveža per 15 minučių.

PLATTDEUTSCHE PARK RESTAURANT
1132 Hempstead Turnpike Franklin Square, L.I.,N.Y.

Kviečiame parapiečius ir svečius dalyvauti.

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

kviečia visuomenę į Metropolitan operos solistės

LILIJOS ŠUKYTĖS

KONCERTĄ

sekmadienį, rugsėjo 14 d.

TOWN HALL
123 WEST 43rd STREET
NEW YORK, N. Y.

Bilietų kainos 3, 4 ir 5 dol.; ložės — 7 dol. Visos vietos rezervuotos. Bilietus galima iš anksto įsigyti pas platintojus:

NEW YORK, N.Y. — Litas Travel Service, tel. 847-5522; Haven Realty, tel. VI 7-4477

GREAT NECK, L.I. — Irene Vilgalienė, tel. HU 2-6684

KEARNY - POINT PLEASANT, N.J. — Bronė Macijauskienė, tel. Kearny: 998-6797; Point Pleasant: 899-7506

PATERSON, N.J. — Antanas Gudonis, tel. SW 7-5299

Bilietų platinimo koordinatorius — Vincas Padvarietis, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418 (tel. 847-5619). Bilietus galima užsisakyti ir paštu pas koordinatorių prisiunčiant atitinkamai sumai čekį "Lithuanian Radio Club" vardu ir sau adresuotą su pašto ženklu voką.

Didžiulis, tradicinis

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
RADIJO ir "RŪTOS" PIKNIKAS
įvyks
sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 7

ROYAL GARDENS PARKE
990 E. Hazelwood Ave., Rahway, N. J.

Pikniko pradžia 1 val. p.p. • Programa 3 val. p.p. • Šokiai nuo 4 val. p.p. • Įėjimo auka $2.00. • Šokimo kontestas, išlaimėjimai, ir kiti įvairumai, lietuviškų valgių bufetas • Veiks Darbininko spaudos kioskas • Piknikas įvyks bet kokiam orui esant!. Visus maloniai kviečiame!

Dr. J. J. STUKAS, Dir.

(Pikniko išvakarėse, pradedami 29-tieji transliavimo metai)